

ЗАКОН О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се систем социјалне заштите, циљеви и начела социјалне заштите, права и услуге социјалне заштите, облици организовања, оснивање и органи установа и других пружалаца услуга социјалне заштите, права и обавезе корисника, надзор над радом установа социјалне заштите и других пружалаца услуга социјалне заштите, подршка и унапређење квалитета стручног рада, независни мониторинг пружања услуга социјалне заштите, поступак за коришћење услуга и остварење права на материјалну подршку, средства за остваривање и финансирање социјалне заштите, као и друга питања од значаја за социјалну заштиту.

Сви појмови употребљени у овом закону у мушком роду, подразумевају исте појмове у женском роду.

Социјална заштита

Члан 2.

Социјална заштита, у смислу овог закона, јесте организована друштвена делатност од јавног интереса која се обавља у циљу оснаживања грађана за самосталан и продуктиван живот у заједници, као и спречавања настајања и отклањања последица социјалне искључености.

Циљеви социјалне заштите

Члан 3.

Циљеви социјалне заштите су:

- 1) достизање или одржавање минималне материјалне сигурности и независности у задовољењу животних потреба грађана;
- 2) обезбеђивање доступности правима и услугама у социјалној заштити;
- 3) изједначавање могућности грађана за самостални живот и повећање социјалне укључености;
- 4) очување и унапређење породичних односа, подстицање породичне и међугенерациске солидарности;
- 5) превенција и отклањање последица злостављања, занемаривања или експлоатације.

Социјална заштита остварује своје циљеве услугама и активностима на начин који предупређује, умањује или отклања зависност грађана од социјалних служби.

Право на социјалну заштиту

Члан 4.

Сваки грађанин и породица којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољавање основних животних потреба имају право на социјалну заштиту, у складу са законом.

Права на социјалну заштиту обезбеђују се пружањем услуга социјалне заштите и материјалном подршком.

Услуге социјалне заштите и материјална подршка

Члан 5.

Услуге социјалне заштите су активности пружања подршке и помоћи грађанима и њиховим породицама ради побољшања, односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика, неповољних животних околности, као и развоја потенцијала корисника за самосталан живот у заједници.

Право на различите врстее материјалне подршке остварује се ради обезбеђења егзистенцијалног минимума и подршке социјалној укључености појединца и породице.

Корисници

Члан 6.

Корисници социјалне заштите су држављани Републике Србије

Корисници социјалне заштите су и страни држављани и лица без држављанства, у складу са законом и међународним уговорима.

Сарадња у пружању услуга социјалне заштите

Члан 7.

Установе и други облици организовања утврђени законом који обављају делатност, односно послове пружања услуга социјалне заштите сарађују са установама предшколског, основног, средњег и високог образовања, здравственим установама, полицијом, правосудним и другим државним органима, органима територијане аутономије, односно органима јединица локалне самоуправе, удружењима и другим правним и физичким лицима.

Сарадња у пружању услуга социјалне заштите остварује се првенствено у оквирима и на начин утврђен споразумима о сарадњи.

Одговорност у задовољењу социјалних потреба

Члан 8.

Свако је дужан да се стара о задовољавању својих животних потреба и потреба лице које је дужан да издржава, као и да активно учествује у процени, планирању и реализацији услуге социјалне заштите у складу са овим законом.

Свако је, у оквиру својих могућности, својим радом, приходима и имовином дужан да доприноси спречавању, отклањању или ублажавању властите као и социјалне искључености чланова своје породице.

Обезбеђивање обављања делатности социјалне заштите

Члан 9.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују обављање делатности, односно послова из области социјалне заштите из оквира својих права и дужности утврђених Уставом и законом, оснивањем установа или поверавањем вршења тих делатности, односно послова другим правним и физичким лицима.

Кад Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе поверавају вршење делатности, односно послова из става 1. овог члана другим правним и физичким лицима, њихова међусобна права и обавезе уређују се уговором.

Оснивање установа социјалне заштите

Члан 10.

Установе социјалне заштите оснивају се ради остваривања права у области социјалне заштите и пружања услуга социјалне заштите, утврђених овим законом, као и ради обављања развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у социјалној заштити и остваривања другог законом утврђеног интереса.

Установе социјалне заштите могу оснивати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и друга правна и физичка лица.

Центар за социјални рад, завод за социјалну заштиту и установу за васпитање деце и омладине могу оснивати само Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Вршење оснивачких права

Члан 11.

Оснивачка права у погледу именовања директора, чланова управног одбора и чланова надзорног одбора установа социјалне заштите, врше се у складу са овим законом и законом којим се уређују јавне службе.

Члан 12.

На Статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите претходну сагласност даје оснивач.

На Статут и акт о организацији и систематизацији послова центра за социјални рад, у делу који се односи на вршење поверених послова, претходну сагласност даје министарство надлежно за социјална питања.

Члан 13.

На права, обавезе и одговорности запослених у установама социјалне заштите примењују се општи прописи о раду, ако овим законом није друкчије одређено.

Центар за социјални рад

Члан 14.

У центру за социјални рад остварују се овим законом утврђена права и обезбеђује пружање услуга социјалне заштите из овог закона.

Центар за социјални рад оснива јединица локалне самоуправе.

Центар за социјални рад може се основати за територију једне или више јединица локалне самоуправе, о чему одлуку доносе надлежни органи тих јединица локалне самоуправе. Међусобна права и обавезе оснивача уређују се уговором.

Установа за васпитање деце и омладине

Члан 15.

У установи за васпитање деце и омладине спроводе се васпитне мере упућивања у васпитну установу, у складу са посебним прописима.

Установу за васпитање деце и омладине оснива Република Србија, односно аутономна покрајина.

Завод за социјалну заштиту

Члан 16.

Завод за социјалну заштиту оснива се за обављање развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у социјалној заштити, у складу са овим законом.

Завод за социјалну заштиту оснива Република Србија, односно аутономна покрајина.

Други субјекти у социјалној заштити

Члан 17.

Делатност у области социјалне заштите, односно поједине услуге социјалне заштите, у складу са овим законом могу пружати и удружења, предузетници, привредна друштва и други облици организовања утврђени законом (у даљем тексту: пружаоци услуга социјалне заштите).

У облицима организовања који се оснивају и послују средствима у различитим облицима својине, право управљања остварује се по основу удела средстава, односно на други начин утврђен оснивачким актом, у складу са законом.

Оснивачка права у погледу именовања директора, чланова управног и надзорног одбора одбора пружалаца услуга социјалне заштите из става 1. овог члана, врше се у складу са прописом који уређује оснивање тих субјеката.

На права, обавезе и одговорности запослених код других пружалаца услуга социјалне заштите, примењују се општи прописи о раду, ако овим законом није друкчије одређено.

Комора социјалне заштите

Члан 18.

Комора социјалне заштите јесте независна, непрофитна и професионална организација запослених стручних радника и стручних сарадника у социјалној заштити у Републици Србији које повезује заједнички професионални интерес.

Јавне агенције и фондови

Члан 19.

Ради унапређења услуга социјалне заштите, Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу оснивати јавне агенције и фондове.

Програми унапређења социјалне заштите

Члан 20.

Програм унапређења социјалне заштите утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите, надлежни орган аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе.

Програм из став 1. овог члана мора бити усаглашен са стратегијом развоја, коју доноси Влада.

Програм унапређења социјалне заштите обухвата мере и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите.

Две или више јединица локалне самоуправе могу утврдити заједнички програм унапређења социјалне заштите.

Средства за финансирање програма унапређења социјалне заштите обезбеђују се у буџету Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у складу са законом.

Надзор над радом установа социјалне заштите и других пружалаца услуга социјалне заштите

Члан 21.

У области социјалне заштите врши се инспекцијски надзор, надзор над радом и надзор над стручним радом, у складу са законом и другим прописима.

Средства за обављање делатности социјалне заштите

Члан 22.

Средства за обављање делатности социјалне заштите обезбеђују се у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и вршењем делатности установа социјалне заштите, у складу са законом.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите могу се оснивати средствима у јавној и приватној својини, у складу са законом.

Установе и други пружаоци услуга социјалне заштите, уз претходно прибављену сагласност оснивача, могу обављати и другу врсту делатности сагласну основној делатности и располагати приходима, у складу са законом..

Средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите могу се прибављати и путем донација, као и уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација, у складу са законом.

Имовина намењена социјалној заштити може се користити искључиво за обезбеђење услуга социјалне заштите.

У обезбеђивању средстава за пружање услуга социјалне заштите учествује и корисник услуге, у обиму и на начин утврђен овим законом.

Вођење евиденције

Члан 23.

О остваривању права и пруженим услугама социјалне заштите води се евиденција, у складу са законом и другим прописима.

Евиденција из става 1. овог члана води се у писменом и електронском облику.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите дужни су да чувају документацију корисника, у изворном а ако је могућно и у електронском облику, као и да је обезбеде од неовлашћеног приступа, умножавања и злоупотребе, независно од облика у коме су подаци из документације сачувани, у складу са законом.

Врсте и садржину евиденција и документације, начин вођења и чувања, лица овлашћена за вођење документације и унос података, рокове за достављање и обраду података, начин располагања подацима из евиденција и документације, поверљивост података, чување службене тајне и начин ослобађања од чувања службене тајне, као и друга питања од значаја за вођење евиденција и документације уређују се подзаконским актом који доноси министар надлежан за послове социјалне заштите.

II. НАЧЕЛА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Начела поштовања интегритета и достојанства корисника

Члан 24.

Грађанин има право на социјалну заштиту чије се пружање заснива на социјалној правди, одговорности и солидарности, уз поштовање његовог физичког и психичког интегритета, безбедности, као и уз уважавање његових моралних, културних и религијских убеђења, у складу са зајемченим људским правима и слободама.

Начело забране дискриминације

Члан 25.

Забрањена је непосредна и посредна дискриминација корисника услуга социјалне заштите по основу расе, пола, старости, националне припадности, социјалног порекла, сексуалне оријентације, вероисповести, политичког, синдикалног или другог опредељења, имовног стања, културе, језика, инвалидитета, природе социјалне искључености или другог личног својства.

Начело најбољег интереса корисника

Члан 24.

Услуге социјалне заштите пружају се у складу са најбољим интересом корисника, уважавајући животни циклус, етничко и културно порекло, језик, вероисповест, животне навике, развојне и потребе корисника за додатном подршком у свакодневном функционисању.

Начело најмање рестриктивног окружења

Члан 27.

Услуге социјалне заштите пружају се првенствено у непосредном и најмање рестриктивном окружењу, уз избор услуга које кориснику омогућавају останак у заједници.

Начело ефикасности социјалне заштите

Члан 28.

Социјална заштита остварује се на начин који обезбеђује постизање најбољих могућих резултата у односу на расположива финансијска средства.

Начело благовремености социјалне заштите

Члан 29.

Социјална заштита остварује се на начин који обезбеђује правовремено препознавање потреба корисника и пружање услуга ради спречавања настанка и развоја стања која угрожавају задовољавање животних потреба и ометају укључивање у друштво.

Начело континуираности социјалне заштите

Члан 30.

Пружање услуга социјалне заштите јесте функционално повезано и усклађено, тако да обезбеђује целовиту социјалну заштиту грађанима у сваком животном добу

Начело унапређења квалитета социјалне заштите

Члан 31.

Услуге социјалне заштите пружају се у складу са принципима и стандардима савремене професионалне праксе социјалног рада.

Квалитет услуга социјалне заштите унапређује се применом савремених достигнућа науке и струке, и супервизијску подршку ради унапређења професионалних компетенција стручних радника и квалитета заштите корисника.

Начело јавности рада

Члан 32.

Министарство надлежно за социјална питања, надлежни органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе обезбеђују слободан приступ информацијама, објављивањем на својој интернет адреси, кроз средства јавног информисања, као и на друге начине, у складу са законом, информације које омогућавају грађанима да буду упознати са социјалном заштитом и друге информације прописане законом.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите обезбеђују слободан приступ информацијама које омогућавају грађанима да буду упознати са њиховим радом.

Начело доступности и индивидуализација социјалне заштите

Члан 33.

Пружање услуга социјалне заштите организује се на начин који обезбеђује њихову физичку, географску и економску доступност, уз уважавање културолошких и других различитости.

Пружање услуга социјалне заштите организује се на начин који кориснику обезбеђује индивидуализовани приступ и стручног радника задуженог за рад на конкретном случају.

III. ПРАВА КОРИСНИКА

Право на информације

Члан 34.

Корисник има право на све врсте информација пружених на начин који одговара потребама и способностима корисника, а које су од значаја за утврђивање његових социјалних потреба и начине њиховог задовољавања.

Корисник који је навршио 15 година живота има право увида у списе предмета који се односе на коришћење услуга и остваривање права из социјалне заштите.

Ако корисник није навршио 15 година живота или је корисник лице лишено пословне способности, право увида у списе има његов законски заступник.

Не могу се разгледати ни преписивати, односно умножавати списи који се воде као поверљиви, ако би се тиме могла осујетити сврха поступка или ако се то противи јавном интересу или оправданом интересу корисника или трећег лица.

Право на учешће у доношењу одлука

Члан 35.

Корисник има право да учествује у процени свог стања и потреба и одлучивању о пружању потребне услуге, као и да благовремено добије сва обавештења која су му потребна за доношење одлуке и пристанак на услугу, укључујући и опис, циљ и корист од предложене услуге као и обавештења о расположивим алтернативним услугама и друга обавештења од значаја за пружање услуге.

Без пристанка корисника односно његовог законског заступника, не сме се пружити било каква услуга, изузев у случајевима утврђеним законом.

Дете има право да, у складу са узрастом и зрелошћу, учествује и даје мишљење у свим поступцима у којима се одлучује о његовим правима.

Право на слободан избор услуга

Члан 36.

Корисник има право на слободан избор услуга и пружаоца услуге социјалне заштите, у складу са овим законом.

Право на поверљивост података

Члан 37.

Корисник има право на поверљивост свих приватних података из документације која се обрађује за потребе извештаја, односно за документацију и евиденције, укључујући и оне које се тичу његове личности, понашања и породичних околности и начина коришћења услуга социјалне заштите.

Од права корисника на поверљивост података може се одступити само у случајевима предвиђеним законом.

Право на приватност

Члан 38.

Корисник има право на поштовање приватности приликом пружања услуга социјалне заштите.

Не сматра се нарушавањем права на приватност тражење информација или предузимање радњи неопходних за пружање услуга или обезбеђење права корисника.

Право на притужбу

Члан 39.

Корисник који није задовољан пруженом услугом, поступком или понашањем пружаоца услуга, може поднети притужбу надлежном органу или другом надлежном телу.

IV – УСЛУГЕ И КОРИСНИЦИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. Услуге социјалне заштите Групе услуга социјалне заштите

Члан 40.

Услуге социјалне заштите групишу се на следећи начин:

1) услуге процене и планирања – процена стања, потреба, снага и ризика корисника и других значајних особа у окружењу корисника; процена старатеља, хранитеља и усвојитеља; израда индивидуалног или породичног плана пружања услуга и мера правне заштите и друге процене и планове;

2) дневне услуге у заједници – дневни боравак; помоћ у кући; свратиште; унапређење радних способности особа са инвалидитетом и друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу;

3) услуге подршке за самосталан живот – становање уз подршку; персонална асистенција; обука за самостални живот и друге врсте подршке неопходне за активно учешће корисника у заједници;

4) саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге – интензивне услуге подршке породици у ситуацији кризе; саветовање и подршка родитеља, хранитеља и усвојитеља; одржавање породичних односа и поновно спајање породице; саветовање и подршка у случајевима насиља; породична терапија; медијација; СОС телефони; активација и друге саветодавне и едукативне услуге и активности;

5) услуге смештаја – смештај у сродничку, хранитељску или другу породицу за одрасле и старије; домски смештај; смештај у прихваталиште и друге врсте смештаја.

Трајање услуга

Члан 41.

Услуге социјалне заштите пружају се привремено, повремено и континуирано, у складу са потребама и најбољим интересом корисника.

Услуге социјалне заштите организују се као услуге за децу, младе и породицу и услуге за одрасле и старије кориснике, уз уважавање интегритета, стабилности веза и окружења корисника и породице.

Корисници

Члан 42.

Корисник права или услуга социјалне заштите јесте појединац, односно породица, који се суочавају са препрекама у задовољавању потреба, услед чега не могу да достигну или да одрже квалитет живота, као и појединац, односно породица који немају довољно средстава за подмирење основних животних потреба, а нису у могућности да их остваре својим радом, приходом од имовине или из других извора.

Дете или млада особа јесу корисници у смислу става 1. овог члана, када им је услед породичних и других животних околности, угрожено здравље, безбедност и развој, као и дете када без подршке система социјалне заштите не може да достигне оптимални ниво развоја, и то:

- 1) када је без родитељског старања или у ризику од губитка родитељског старања,
- 2) чији родитељи, старатељ или друго лице које се о детету непосредно стара, нису у стању да се о њему старају без подршке система социјалне заштите, услед здравствених разлога, менталног обољења, интелектуалних тешкоћа или неповољних социо-економских околности;
- 3) са сметњама у развоју (телесним, интелектуалним, менталним, сензорним, говорно-језичким, социо-емоционалним, вишеструким), чије потребе за развојем и негом превазилазе могућности породице;
- 4) када је у сукобу са својим родитељима, старатељем и заједницом и својим понашањем угрожава себе и околину;
- 5) када се суочава са тешкоћама због злоупотребе алкохола, дрога или других опојних средстава;

6) када је у ризику или је жртва злостављања, занемаривања, насиља и експлоатације, односно чије је физичко, психичко или емоционално благостање и развој угрожен деловањем или пропустима родитеља или других особа које се о њему непосредно старају;

7) када је жртва трговине људима;

8) када је страни држављанин односно лице без држављанства, без пратње;

9) када се родитељи споре око начина вршења родитељског права;

10) када има друге потребе за коришћењем социјалне заштите.

Одрасла или старија особа јесте корисник у смислу става 1. овог члана, када је њено благостање, безбедност и продуктиван живот у заједници угрожен ризицима услед старости, инвалидитета, болести, породичних и других животних околности, и то:

1) лице са телесним, интелектуалним, сензорним или менталним тешкоћама, тешкоћама у комуникацији или са комбинацијом ових тешкоћа, која се услед друштвених или других препрека сусреће са функционалним ограничењима у једној или више области живота;

2) лице у ризику или жртва самозанемаривања, занемаривања, злостављања, експлоатације и насиља у породици;

3) лице које се суочава са тешкоћама због поремећених односа у породици, зависности од алкохола, дрога или других опојних средстава или због других облика друштвено неприхватљивог понашања и других узрока;

4) жртва трговине људима;

5) страни држављанин и лице без држављанства;

5) лице које има потребе за домским смештајем и друге потребе за коришћењем социјалне заштите.

Услуге процене и планирања

Члан 43.

Услуге процене обухватају процену стања, потреба, снага и ризика корисника и других особа значајних за корисника, процену старатеља, хранитеља и усвојитеља.

Услуге планирања обухватају индивидуално планирање услуга ради њиховог коришћења или одређивања мера заштите, доношењем:

1) плана услуга и мера за породицу са планом сталности за дете;

2) плана за самостални живот, односно еманципацију младе особе која не живи са родитељима, односно усвојитељима пре навршене 14. године живота;

3) индивидуалног плана услуга и мера за одраслог или старијег корисника.

Република Србија, односно аутономна покрајина обезбеђују услуге из става 1. овог члана када их у вршењу јавних овлашћења пружа центар за социјални рад, центар за породични смештај и усвојење и установа за васпитање деце и омладине.

(4) Процену и планирање, приликом пружања услуга, обављају и други пружаоци услуга социјалне заштите, у складу са законом и другим прописима.

Дневне услуге у заједници

Члан 44.

Дневне услуге у заједници обухватају активности које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу.

Дневне услуге у заједници обезбеђује јединица локалне самоуправе.

Услуге подршке за самосталан живот

Члан 45.

Услуге подршке за самосталан живот пружају се појединцима ради изједначавања могућности за задовољавање основних потреба, побољшања квалитета живота корисника и постизања активног и самосталног живота у заједници.

Услуге подршке за самосталан живот обезбеђује јединица локалне самоуправе, осим ако овим законом није предвиђено да их обезбеђује Република Србија.

Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге

Члан 46.

Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге пружају се као вид помоћи појединцима и породицама у кризи, ради унапређивања породичних односа, превазилажења кризних ситуација и стицања вештина за самосталан и продуктиван живот.

Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге обезбеђују јединица локалне самоуправа, аутономна покрајина односно Република Србија, у складу са овим законом.

Услуге смештаја

Члан 47.

Услуга смештаја обезбеђује се смештајем корисника у:

- 1) сродничку, хранитељску и другу породицу за одрасле и старије (у даљем тексту: друга породица);
- 2) дом за смештај корисника, укључујући мале домске заједнице;
- 3) прихватилиште;
- 4) друге врсте смештаја, у складу са законом.

Услуге смештаја обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом.

2. Врсте услуга смештаја Смештај у другу породицу

Члан 48.

Пружањем услуге смештаја у другу породицу деци и младима се привремено, до завршетка редовног школовања односно до навршене 26. године живота, обезбеђују нега, заштита и услови за оптималан развој у породичном окружењу.

Смештај у другу породицу за децу и младе обухвата и припрему за повратак родитељима, други стални животни аранжман и припрему за самосталан живот.

Смештајем у другу породицу одраслим и старијим особама омогућава се одржавање или побољшање квалитета живота.

Врсте смештаја у другу породицу

Члан 49.

Смештај у другу породицу обезбеђује се као:

- 1) стандардни;
- 2) смештај уз интензивну или додатну подршку;
- 3) ургентни;
- 4) повremени;
- 5) друга врста смештаја у другу породицу, у складу са овим законом и другим прописом.

Ближе услове за коришћење услуге смештаја у другу породицу и врсте смештаја, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Пружаоци услуге смештаја у другу породицу

Члан 50.

Услуге смештаја у другу породицу првенствено пружају сродници када је то у складу са најбољим интересом корисника.

Услуге смештаја у другу породицу могу пружати и друга лица које су процењена као подобна, успешно су завршила обуку и стекле лиценцу за пружање те услуге.

Лица из ст. 1. и 2. која пружају услугу смештаја у другу породицу за децу и младе, имају положај хранитеља у смислу закона којим се уређују породични односи.

Лица из ст. 1. и 2. овог члана добијају одговарајућу обуку, а током пружања услуге подршку, у складу са законом и другим прописом.

Лицу из става 1. и 2. овог члана центар за породични смештај и усвојење издаје лиценцу с роком важења од две године, у складу са законом.

Ближе услове за процену подобности лица за пружање услуге смештаја у другу породицу, програм и начин спровођења обуке, стандарде за пружање подршке и садржину и изглед лиценце, прописује министар.

Министар надлежан за послове социјалне заштите одређује центар за породични смештај и усвојење код кога се води јединствена база података о лицима која пружају услугу смештаја у другу породицу у Републици Србији и прописује садржину и начин вођења те базе.

Домски смештај

Члан 51.

Смештајем у дом кориснику се обезбеђује становање и задовољавање основних животних потреба, као и приступ здравственој заштити.

Смештајем детета, поред потреба из става 1. овог члана, обезбеђује се приступ образовању.

Корисници домског смештаја

Члан 52.

Домски смештај обезбеђује се кориснику коме се не могу обезбедити, или није у његовом најбољем интересу останак у породици, услуге у заједници или смештај у другој породици.

Детету млађем од три године не обезбеђује се домски смештај.

Детету из става 2. овог члана изузетно се може обезбедити домски смештај, ако за то постоје нарочито оправдани разлози, с тим што на смештају не може провести дуже од два месеца, осим на основу сагласности министарства надлежног за социјална питања.

Услуге домског смештаја пружају се кориснику тако да обезбеђују припрему за повратак у биолошку породицу, одлазак у другу породицу, односно припрему за самосталан живот, у складу са породичним ресурсима, потребама и најбољим интересом корисника.

Врсте домског смештаја

Члан 53.

Домски смештај обезбеђује се као:

- 1) стандардни;
- 2) смештај уз интензивну или додатну подршку;
- 3) ургентни;
- 4) повremени;
- 5) друга врста домског смештаја, у складу са овим законом и другим прописом.

Ближе услове за коришћење услуге домског смештаја и врсте домског смештаја, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Пружаоци домског смештаја

Члан 54.

Услуге домског смештаја могу пружати установе социјалне заштите, односно други пружаоци услуга социјалне заштите, који су добили лиценцу за пружање тих услуга.

Дом за смештај одраслих и старијих не може имати капацитет већи од 100 корисника, односно дом за смештај деце и младих не може мати капацитет већи од 50 корисника.

Смештај у прихватилиште

Члан 55.

Смештајем у прихватилиште, кориснику се обезбеђује краткотрајни смештај и осигурава безбедност, изналажење одрживих решења за кризне ситуације, задовољење његових основних потреба и омогућава приступ другим услугама у заједници.

Услугу смештаја у прихватилиште обезбеђује јединица локалне самоуправе, осим у случајевима предвиђеним овим законом.

3. Услуге неодложне интервенције

Члан 56.

Услуге социјалне заштите пружају се у виду неодложних интервенција, ради осигурања безбедности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника и обезбеђују се током 24 сата

Услуге неодложне интервенције пружа центар за социјални рад у сарадњи са другим надлежним органима и службама.

Услуге неодложних интервенција обезбеђује Република Србија, односно аутономна покрајина.

4. Ближи услови и стандарди

Ближи услови и стандарди услуга социјалне заштите

Члан 57.

Ближе услове и минималне стандарде за пружање и остваривање услуга социјалне заштите, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Орган аутономне покрајине односно локалне самоуправе надлежан за социјалну заштиту, може прописати веће стандарде за остваривање услуга из своје надлежности.

5. Међусекретске услуге

Члан 58.

Међусекторским услугама се, у смислу овог закона, сматрају активности пружања подршке и помоћи грађанима и њиховим породицама, за које ближе услове и стандарде прописују заједно надлежни министри и приликом чијег пружања сарађују установе односно односно државни органи из два или више ресора.

Здравствена заштита

Члан 59.

Када се здравствене услуге пружају у домовима за смештај, реализују се у складу са стандардима и нормативима које прописују министри надлежни за послове социјалне заштите и здравља.

Министарства надлежна за послове социјалне заштите и здравствене заштите уређују послове од заједничког интереса, споразумима и упутствима пружаоцима услуга.

Финансирање здравствених радника и других трошкова здравствене заштите у домовима за смештај чији је оснивач Република, обезбеђује Републички завод за здравствено осигурање.

Надзор над поштовањем стручних стандарда и законитошћу здравствене заштите врши министарство надлежно за послове здравља.

Социјално-здравствене установе

Члан 60.

За кориснике који имају потребу за појачаном здравственом заштитом могу се основати социјално-здравствене установе, на иницијативу надлежних министарстава.

За кориснике из става 1. овог члана могу се основати посебне организационе јединице у оквиру установа социјалне заштите.

Министри надлежни за послове социјалне заштите и здравља, прописују стандарде за остваривање услуга у установама из става 1. и организационим јединицама из става 2. овог члана.

Ближи услови и стандарди међусекторских услуга

Члан 61.

Услуге у чијем пружању учествују две или више служби, јесу међусекторске услуге.

Услуге из става 1. овог члана пружају су у складу са законом и прописима.

Ближе услове и стандарде за остваривање међусекторских услуга у области социјалне заштите и образовања, прописују заједно министри надлежни за социјалну заштиту и образовање; ближе услове и стандарде за пружање услуга социјалне заштите и здравствене заштите прописују заједно министри надлежни за социјалну заштиту и здравље; ближе услове и стандарде за пружање услуга унапређења радних способности особа са инвалидитетом прописују заједно министри надлежни за социјалну заштиту и запошљавање; док ближе услове и стандарде за пружање других међусекторских услуга прописују заједно министри у чијем је делокругу рада остварење конкретног права односно услуге.

6. Регистрација

Члан 62.

Установе социјалне заштите, уписују се у судски регистар.

Други пружаоци услуга социјалне заштите, уписују се у регистар у складу са законом.

На установе социјалне заштите примењују се одредбе закона о јавним службама, ако овим законом није другачије одређено, а на друге пружаоце услуга – закони који уређују оснивање и рад организационог облика у којем послују.

7. Мрежа

Члан 63.

Влада утврђује мрежу установа социјалне заштите за услуге домског смештаја, социјално-здравствених установа и центара за породични смештај и усвојење, које оснива Република Србија односно аутономна покрајина.

Установе социјалне заштите за домски смештај оснивају се као установе за децу и младе или установе за одрасле и старије кориснике.

Мрежом из става 1. овог члана ближе се уређују просторни распоред, делатност установа, њихови капацитети и групе корисника.

V. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ УСЛУГА

Обезбеђење услуга социјалне заштите

Члан 64.

Услуге социјалне заштите из члана 40. тач. 2-5. овог закона које се не могу обезбедити, или се не могу обезбедити у потребном обиму, пружањем од стране установа социјалне заштите у јавној својини, набављају се и од другог пружаоца услуга социјалне заштите који је за то лиценциран (у даљем тексту: овлашћени пружалац услуге), кроз поступак јавне набавке услуга социјалне заштите, у складу овим законом, законом који уређује јавне набавке и прописима донетим за спровођење тог закона.

Не могу се набављати путем јавне набавке:

- 1) услуге процене и планирања, које пружа центар за социјални рад у вршењу јавних овлашћења;
- 2) услуге неодложних интервенција;
- 3) услуге које пружају установа за васпитање деце и омладине и завод за социјалну заштиту у вршењу јавних овлашћења;
- 4) услуге смештаја у другу породицу.

Услуге из става 2. овог члана искључиво пружају установе социјалне заштите у јавној својини.

Позив за подношење понуда и уговор са овлашћеним пружаоцем услуга социјалне заштите

Члан 65.

Наручилац услуге социјалне заштите из члана 64. став 1. овог закона је орган јединице локалне самоуправе, односно аутономне покрајине надлежан за социјалну заштиту и министарство надлежно за социјална питања.

Позив за подношење понуда за пружање услуга социјалне заштите објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Надлежни органи две или више јединица локалне самоуправе могу објавити заједнички позив за подношење понуда за пружање услуга из става 1. овог члана, ради економичнијег и ефикаснијег обезбеђивања услуга социјалне заштите.

Уговор о јавној набавци услуге закључује се између наручиоца услуге и одабраног овлашћеног пружаоца услуге социјалне заштите и њиме се обавезно уређује начин плаћања, праћење, извештавање, трајање, као и услови раскида.

Обезбеђење најквалитетнијег и најекономичнијег пружања услуга социјалне заштите

Члан 66.

Наручилац је дужан да обезбеди најквалитетније и најекономичније пружање услуга социјалне заштите које се набављају од овлашћеног пружаоца услуге.

Наручилац је дужан да у смислу става 1. овог члана одабере овлашћеног пружаоца услуге који је способан да услугу пружи под најповољнијим условима, у складу са најбољим интересом корисника и прописаним стандардима.

Извештај о закљученом уговору о јавној набавци пружања услуга социјалне заштите

Члан 67.

Наручилац је дужан да министарству надлежном за социјална питања достави извештај о закљученом уговору о јавној набавци услуга социјалне заштите, који мора да садржи најмање следеће податке:

- 1) називе понуђача чије су понуде прибављене у поступку јавне набавке;
- 2) назив понуђача чија је понуда изабрана као најповољнија;
- 3) уговорену вредност пружања услуге.

VI. ПОСТУПАК ЗА КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Надлежност за спровођење поступка

Члан 68.

Поступак за коришћење услуге из овог закона спроводи центар за социјални рад, по службеној дужности, или на захтев корисника.

Иницијативу за покретање поступка из става 1. овог члана може поднети свако физичко или правно лице.

Месна надлежност центра за социјални рад утврђује се према пребивалишту корисника.

Изузетно, поступак за коришћење услуге може спровести центар за социјални рад на чијој територији корисник има боравиште.

Ако постоји потреба за неодложном интервенцијом поступак за коришћење услуге спроводи центар за социјални рад на чијој територији се затекао корисник који има потребу за неодложном интервенцијом.

О сукобу месне надлежности између центара за социјални рад решава министар надлежан за социјалну политику.

Ако настане сукоб месне надлежности, центар за социјални рад који је започео поступак дужан је да до окончања тог сукоба обезбеди неопходну заштиту корисника.

Одлука о коришћењу услуге

Члан 69.

Центар за социјални рад одлучује о коришћењу услуге, применом одредаба закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Ако водитељ случаја, односно, када је то законом и другим прописом одређено – стручни тим центра за социјални рад, процени да корисник има потребу за услугом, директор центра за социјални рад издаје кориснику упут за коришћење услуге.

Ако водитељ случаја, односно стручни тим центра за социјални рад, процени да корисник нема потребу за услугом, захтев за обезбеђивање тражене услуге социјалне заштите одбиће се решењем.

Стандарде за вођење случаја прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Издавање упута за коришћење услуге

Члан 70.

Упут за коришћење услуге је јавна исправа којом се корисник упућује на коришћење услуге код овлашћеног пружаоца.

Ако је процењено да корисник има потребу за више услуга, за сваку услугу издаје се посебан упут.

Кориснику се издаје упут када се коришћење услуге у целости или делимично плаћа из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Садржина упута за коришћење услуге

Члан 71.

Упут за коришћење услуге садржи: име и презиме корисника, врсту услуге, пружаоца услуге, податке о обвезнику учешћа у плаћању услуге и износ плаћања услуге, а може да садржи и друге податке од значаја за коришћење услуге.

Саставни део упута за коришћење услуге може бити и индивидуални план услуга корисника сачињен у центру за социјални рад, ако је то неопходно за пружање услуге.

Пружалац услуге дужан је да пружа услугу кориснику у складу са стандардима прописаним за ту услугу.

Изглед и садржину упута за коришћење услуге прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Плаћање услуге

Члан 72.

У зависности од социјално-економског статуса корисника, плаћање услуге може бити:

- 1) у целости из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе;
- 2) уз делимично учешће корисника, његовог сродника или трећег лица;
- 3) у целости из средстава корисника.

Корисник учествује у плаћању услуге у складу са критеријумима које прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Сродник који има законску обавезу издржавања корисника учествује у плаћању услуге у у целости – у складу са споразумом који закључује са центром за социјални рад, односно у висини утврђеној судском одлуком о издржавању.

У плаћању услуге може учествовати и треће лице које на то пристане, у складу са споразумом који закључује са центром за социјални рад.

По издатом упуту пружалац услуге, у складу са упутом за коришћење услуге, са обвезницима из ст. 2-4. закључује уговор о плаћању услуге.

Жалба на решење којим се одбија захтев за обезбеђивање услуге

Члан 73.

(1) Против решења којим се одбија захтев за обезбеђивање услуге социјалне заштите може се изјавити жалба у року од осам дана.

(2) Одлука о жалби доноси се у року од 30 дана.

Жалба се подноси:

- 1) министарству надлежном за социјална питања – против решења којим се одбија захтев за коришћење услуге коју обезбеђује Република Србија;
- 2) надлежном органу аутономне покрајине – против решења којим се одбија захтев за коришћење услуге коју обезбеђује аутономна покрајина.
- 3) надлежном органу јединице локалне самоуправе – против решења којим се одбија захтев за коришћење услуге коју обезбеђује јединица локалне самоуправе;

Жалба се подноси надлежном органу аутономне покрајине и када је решење донео центар за социјални рад са седиштем на територији аутономне покрајине о коришћењу услуге коју обезбеђује Република Србија.

Посао из става 4. овог члана надлежни орган аутономне покрајине обавља као поверени посао.

Упућивање корисника ради коришћења услуга обезбеђених путем јавне набавке

Члан 74.

Центар за социјални рад упућује корисника ради коришћења услуге коју је Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе обезбедила путем јавне набавке, овлашћеном пружаоцу услуге са којим је закључен уговор о пружању услуге.

Извештавање о пружању услуге и упућивање корисника другом пружаоцу

Члан 75.

Уколико овлашћени пружалац услуге није у могућности да пружи услугу предвиђену упутом, дужан је да о томе одмах, у писаној форми, обавести центар за социјални рад и корисника и да за то наведе разлоге.

Поводом обавештења из става 1. овог члана, корисник може упутити притужбу центру за социјални рад у року од 8 дана.

Центар за социјални рад ће упутити корисника другом пружаоцу са списка овлашћених пружалаца услуге, у случају да пружалац услуге из става 1. овог члана упућеном кориснику не може пружити услугу, уз претходну сагласност надлежног органа Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, зависно од тога у чијој надлежности је обезбеђивање услуге (у даљем тексту: орган надлежан за обезбеђивање услуге).

О одбијању пружања услуге центар за социјални рад одмах обавештава орган надлежан за обезбеђење услуге, орган надлежан за издавање лиценце пружаоцима услуга и инспекцију социјалне заштите.

Списак овлашћених пружалаца услуге утврђује за сваку услугу, орган надлежан за обезбеђивање услуге.

Извештавање

Члан 76.

О реализованим упутима, односно закљученим уговорима из члана 72. овог закона, центар за социјални рад извештава орган надлежан за обезбеђивање услуге одмах по отпочињању пружања услуге.

Центар за социјални рад подноси годишњи извештај о одбијању пружања услуга социјалне заштите министарству надлежном за социјална питања, органу надлежном за обезбеђење услуге и заводу за социјалну заштиту.

Непосредно уговарање коришћења услуге

Члан 77.

Корисник, односно законски заступник корисника може, непосредно одабрати услугу социјалне заштите и пружаоца услуге и закључити уговор о коришћењу услуге са установом социјалне заштите, односно другим пружаоцем услуга социјалне заштите.

Услучају из става 1. овог члана кориснику се не издаје упут за коришћење услуге, а процену потребе корисника за услугом врши установа социјалне заштите која пружа услугу, односно други пружалац услуга социјалне заштите, у складу са овим законом.

Установа социјалне заштите која се финансира из буџета Републике Србије може непосредно уговорати пружање услуга, осим за капацитете којима установа не може слободно располагати а које је утврдио министар надлежан за послове социјалне заштите.

Установа из става 3. овог члана дужна је министарству надлежном за социјална питања доставља податке о директно уговореним услугама, као и друге податке које

прописује министар надлежан за послове социјалне заштите, у роковима и на начин утврђен тим прописом.

Изузеци од непосредног уговарања коришћења услуге

Члан 78.

Корисник односно његов законски заступник не може непосредно одабрати пружаоца услуге и уговорити коришћење:

- 1) услуге домског смештаја детета;
- 2) услуге домског смештаја одрасле особе лишене пословне способности;
- 3) услуге домског смештаја у установу за васпитање деце и омладине;
- 4) услуге породичног смештаја, осим у случајевима предвиђеним законом.

Услуге из става 1. овог члана користе се искључиво на основу упута надлежног центра за социјални рад, односно на основу одлуке суда.

Овлашћени пружалац услуге који има закључен уговор о пружању услуга домског смештаја са надлежним органом Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, обавезан је да на основу упута надлежног центра за социјални рад ту услугу пружи детету и одраслој особи лишеној пословне способности.

VII. МАТЕРИЈАЛНА ПОДРШКА

Врсте материјалне подршке

Члан 79.

Материјалну подршку корисник остварује путем новчане социјалне помоћи, додатка за помоћ и негу другог лица, увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, помоћи за оспособљавање за рад, једнократне новчане помоћи, помоћи у природи и других врста материјалне подршке, у складу са овим законом и прописима донетим за његово спровођење.

Одговорност за задовољење сопствених и потреба своје породице

Члан 80.

Свако је одговоран за задовољење сопствених потреба и потреба своје породице.

Појединац који је способан за рад, у смислу прописа о раду и о пензијском и инвалидском осигурању, има право и дужност да учествује у активностима које омогућавају превазилажење његове неповољне социјалне ситуације односно његову социјалну укљученост (у даљем тексту: мере социјалне укључености).

Центар за социјални рад може закључити споразум са корисником материјалне подршке о активном превазилажењу његове неповољне социјалне ситуације, који садржи активности и обавезе корисника, као и могућност умањења и престанка права у случају неоправданог неизвршавања обавеза из споразума (у даљем тексту: индивидуални план активације).

Мере социјалне укључености прописује Влада.

Изглед и садржину индивидуалног плана активације прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Новчана социјална помоћ

Корисници права на новчану социјалну помоћ

Члан 81.

Право на новчану социјалну помоћ припада појединцу, односно породици, који својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеног овим законом.

Породицом, у смислу остваривања права на новчану социјалну помоћ, сматрају се супружници и ванбрачни партнери, деца и сродници у правој линији, без обзира на степен сродства, као и сродници у побочној линији, до другог степена сродства, под условом да живе у заједничком домаћинству.

Чланом породице, у смислу става 2. овог члана, сматра се и дете које не живи у породици, а налази се на школовању, до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота.

Чланом породице, у смислу става 2. овог члана, сматра се и супружник и ванбрачни партнер без обзира где фактички живи.

Изузетно од ст. 2. и 4. овог члана, неће се сматрати чланом породице извршилац насиља у породици, односно његови приходи и имовина неће утицати на право жртава породичног насиља да остваре новчану социјалну помоћ, ако испуњавају друге услове прописане овим законом.

Општи услови за остваривање права на новчану социјалну помоћ

Члан 82.

Право на новчану социјалну помоћ може остварити појединац односно породица под условом:

- 1) да нема других непокретности, осим стамбеног простора који одговара потребама појединца, односно породице и земљишта у површини до 0,5 хектара;
- 2) да појединац, односно члан породице није продао, поклонио или се одрекао права на наслеђивање непокретне имовине или да је протекло период у којем би, од тржишне вредности непокретне имовине коју је продао, поклонио или се одрекао права на наслеђивање, могао обезбеђивати помоћ у смислу овог закона;
- 3) да појединац, односно члан породице, не поседује покретну имовину чијим коришћењем или отуђењем, без угрожавања основних животних потреба, може да обезбеди средства у висини шестоструког износа новчане социјалне помоћи која би му била утврђена по овом закону у моменту подношења захтева;
- 4) да појединац, односно члан породице није закључио уговор о доживотном издржавању.

Право на новчану социјалну помоћ могу остварити и појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад, ако поред стамбеног простора који одговара потребама породице имају земљиште у површини до једног хектара.

Изузетно, право на новчану социјалну помоћ може остварити појединац, односно породица, који не испуњавају услове из става 1. тачка 1) и става 2. овог члана ако центру за социјални рад дају сагласност за упис хипотеке на непокретности ради обезбеђења намирења потраживања у висини валоризованог износа исплаћене новчане социјалне помоћи.

Под одговарајућим стамбеним простором, у смислу става 1. тачка 1) овог члана, сматра се соба по члану породице, односно две собе за лице које остварује право на новчану накнаду за помоћ и негу, односно увећану новчану накнаду за помоћ и негу.

Начин намирења потраживања, начин валоризације и друга питања од значаја за намирење потраживања, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Посебни услови за остваривање права на новчану социјалну помоћ радно способног појединца, односно члана породице

Члан 83.

Право на новчану социјалну помоћ може остварити радно способан незапослен појединац, односно члан породице под условом:

- 1) да се налази на школовању или оспособљавању за рад у смислу овог закона, или да се води на евиденцији незапослених лица,
- 2) да није одбио понуђено запослење, радно ангажовање на привременим, повременим и сезонским пословима, стручно оспособљавање, преквалификацију, доквалификацију или основно образовање,
- 3) да му радни однос није престао његовом вољом, његовом сагласношћу или његовом кривицом, због дисциплинске или кривичне одговорности, осим ако је од престанка радног односа протекло годину дана или ако је по престанку радног односа наступила неспособност за рад,
- 4) да му је утврђен трећи степен радне способности у складу са прописима којима се регулише запошљавање особа са инвалидитетом.

Ако породица не испуњава услове за остваривање права на новчану социјалну помоћ због тога што неки од њених чланова не испуњавају услове из става 1. тачка 1), 2) и 3) овог члана, право на новчану социјалну помоћ признаје се само за члана породице који је неспособан за рад, под условима утврђеним овим законом.

Остваривање права на новчану социјалну помоћ корисника који има право на издржавање

Члан 84.

Ако појединац, односно члан породице који је неспособан за рад има сродника са којим не живи у породици, а који је према закону којим се уређују породични односи, дужан да учествује у његовом издржавању и уколико сродник добровољно не прихвати плаћање у складу са чланом 72. став 3. овог закона, подносилац захтева за утврђивање права на новчану социјалну помоћ, дужан је да уз захтев достави правноснажну судску

одлуку о издржавању, или доказ да је код надлежног суда покренут поступак ради утврђивања обавезе издржавања од стране сродника.

Поступак из става 1. овог члана, може покренути и привремени старатељ.

Корисник новчане социјалне помоћи из става 1. овог члана дужан је да у буџет Републике Србије уплати средства која је примио од сродника на име издржавања по остваривању права на новчану социјалну помоћ, а највише до износа примљене новчане социјалне помоћи.

Право на увећану и временски ограничену новчану социјалну помоћ

Члан 85.

Појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад и једнородитељска породица са једним или два малолетна детета имају право на увећану новчану социјалну помоћ.

Неспособни за рад у смислу овог закона су:

- 1) жена и мушкарац који су навршили године живота одређене прописима о пензијском и инвалидском осигурању као услов за старосну пензију;
- 2) дете до навршене 15. године живота;
- 3) дете на школовању, до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота;
- 4) лице које је потпуно неспособно за рад према прописима о раду и о пензијском и инвалидском осигурању;
- 5) труднице и родитељ детета који користи породилско одсуство и одсуство са рада ради неге детета према прописима о раду;
- 6) незапослено лице које се стара о члану породице из члана 81. став 2. овог закона, који је корисник права на помоћ и негу по било ком основу;
- 7) лице према коме је покренут поступак утврђивања радне способности или поступак лишавања пословне способности – док тај поступак траје.

Појединцу који је способан за рад, односно породици у којој је већина чланова способна за рад, припада новчана социјална помоћ у трајању до девет месеци у току календарске године, ако испуњава услове прописане овим законом.

Појединац или члан породице који је на школовању, обуци или некој другој врсти социјалног ангажовања у складу са индивидуалним планом активације, изједначава се са лицем неспособним за рад у погледу трајања права на новчану социјалну помоћ.

Права и дужности у вези са запошљавањем корисника новчане социјалне помоћи

Члан 86.

Центар за социјални рад и организација надлежна за послове запошљавања у обавези су да сарађују у спровођењу мера социјалне укључености радно способних корисника права на новчану социјалну помоћ.

Протокол поступања у спровођењу мера социјалне укључености радно способних корисника права на новчану социјалну помоћ, облике и начин сарадње центара за социјални рад и организације надлежне за запошљавање, споразумно прописују министар надлежан за послове социјалне заштите и министар надлежан за послове запошљавања.

Незапослени корисник новчане социјалне помоћи има право на посредовање при запошљавању, право на образовање и обуку, на учешће у јавним радовима и друга права уређена прописима у области запошљавања.

Корисник новчане социјалне помоћи дужан је да прихвати посао који му понуди организација надлежна за послове запошљавања у складу са законом којим се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености.

Центар за социјални рад дужан је да организацији надлежној за запошљавање достави примерак решења о оствареном праву на новчану социјалну помоћ за незапосленог појединца или члана породице.

Организација надлежна за запошљавање дужна је да обавести центар за социјални рад ако се корисник права на новчану социјалну помоћ запосли, радно ангажује, стекне право на новчану помоћ за оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију, одбије понуђено запослење, радно ангажовање, оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију.

Основица за утврђивање новчане социјалне помоћи

Члан 87.

Основица за утврђивање висине новчане социјалне помоћи износи _____ динара за месец _____ године.

Основица за утврђивање новчане социјалне помоћи усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра.

Номинални износ основице из става 2. овог члана и износе новчане социјалне помоћи, заокружене у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите, решењем које се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Износ и начин утврђивања висине новчане социјалне помоћи

Члан 88.

Износ новчане социјалне помоћи одређује се према следећој скали:

- 1) за појединца, односно носиоца права у породици – у висини основице 1
- 2) за сваку наредну одраслу особу у породици – од висине основице 0,5
- 3) за дете до 18 година – од висине основице 0,3

Породица која има више од шест чланова има право на новчану социјалну помоћ за шест чланова.

Влада може, у зависности од расположивих буџетских средстава, да утврди да право на новчану социјалну помоћ може да оствати и већи број чланова породице од броја утврђеног у ставу 2. овог члана.

Износ новчане социјалне помоћи

Члан 89.

Износ новчане социјалне помоћи признаје се у висини разлике између износа новчане социјалне помоћи предвиђеног овим законом и износа просечног месечног прихода појединца, односно породице, оствареног током три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев.

За остваривање права на новчану социјалну помоћ узимају се у обзир новчана примања и приходи појединца и породице.

Врсту примања и прихода који чине просечан месечни приход појединца, односно породице, начин утврђивања висине примања и прихода, и примања и приходе који се не узимају у обзир приликом остваривања права на новчану социјалну помоћ, прописује Влада.

Висина увећане новчане социјалне помоћи

Члан 90.

Увећана новчана социјална помоћ утврђује се тако што се припадајући износ новчане социјалне помоћи за појединца, односно породицу увећава за 20%.

Износ увећане новчане социјалне помоћи признаје се у висини разлике између износа увећане новчане социјалне помоћи утврђеног овим законом и износа просечног месечног прихода појединца односно породице, оствареног током три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев.

Исплата новчане социјалне помоћи

Члан 91.

Новчана социјална помоћ исплаћује се месечно, у износима заокруженим у динарима.

Износ мањи од ___ динара не исплаћује се.

Додатак за помоћ и негу другог лица

Право на додатак за помоћ и негу другог лица

Члан 92.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању, неопходна помоћ и нега другог лица ради задовољења основних животних потреба.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује лице из става 1. овог члана под условом да ово право не могу да остваре по другом правном основу.

Изузетно од става 2. овог члана, корисник новчане накнаде за помоћ и негу другог лица који је то право остварио као инвалидно дете у организацији за пензијско и инвалидско осигурање по прописима о пензијском и инвалидском осигурању који су били на снази до почетка примене Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени

гласник РС“, број 27/92), остварује право на додатак за помоћ и негу другог лица у висини разлике између износа додатка за помоћ и негу другог лица утврђеног у складу са овим законом и износа остварене новчане накнаде за помоћ и негу другог лица.

Потреба за помоћи и негом другог лица утврђује се на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Висина додатка за помоћ и негу другог лица

Члан 93.

Додатак за помоћ и негу другог лица утврђује се у номиналном месечном износу.

Месечни износ додатка из става 1. овог члана износи _____ динара за месец _____ године.

Износ додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра.

Номинални износ додатка за помоћ и негу другог лица, заокружен у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Министар надлежан за послове социјалне заштите може подзаконским актом утврдити критеријуме, мерила и износе за повећање додатка за помоћ и негу другог лица за лица из члана 92. ст. 1 и 3. и члана 94 став 2. овог закона, код којих је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено телесно оштећење или органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа по два или више основа.

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица

Члан 94.

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице из члана 92. став 1. овог закона, код кога је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено телесно оштећење од 100% по једном основу, или органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа.

Лице из члана 92. став 3. овог закона и лице које је по прописима о пензијском и инвалидском осигурању остварило право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица, а испуњава услове из става 1. овог члана, може остварити право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица у висини разлике између износа увећаног додатка за помоћ и негу другог лица утврђеног у складу са овим законом и износа новчане накнаде за помоћ и негу другог лица остварене по прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Месечни износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица износи _____ динара за месец _____ године.

Износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра текуће године.

Номинални износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, заокружен у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите.

**Покретање поступка за остваривање права на новчану социјалну помоћ,
права на додатак за помоћ и негу другог лица и права на увећан додатак за помоћ и
негу другог лица**

Члан 95.

Поступак за остваривање права на новчану социјалну помоћ, покреће се по захтеву странке и по службеној дужности.

Захтев за остваривање права на новчану социјалну помоћ подноси се на обрасцу чију садржину и изглед прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Подносилац захтева за остваривање права на новчану социјалну помоћ дужан је да у образац унесе потпуне и истините податке.

Када се као корисник права на новчану социјалну помоћ појављује породица, за носиоца права одређује се један члан породице.

Поступак за остваривање права на додатак за помоћ и негу другог лица и права на увећан додатак за помоћ и негу другог лица покреће се по захтеву странке и по службеној дужности.

Право на исплату новчане социјалне помоћи, додатка за помоћ и негу другог лица и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица признаје се од дана подношења захтева ако су у моменту подношења захтева испуњени услови за признавање права.

Преиспитивање услова за остваривање права на новчану социјалну помоћ

Члан 96.

Центар за социјални рад преиспитује услове за остваривање права на новчану социјалну помоћ у мају месецу, а на основу прихода оствареног у претходна три месеца, осим за кориснике из члана 85. став 3. овог закона.

У поступку из става 1. овог члана центар за социјални рад доноси ново решење само ако је дошло до промена које су од утицаја на даље коришћење права и висину признатог права.

Дужност обавештавања о променама

Члан 97.

Корисник, односно његов законски заступник, дужан је да надлежном центру за социјални рад пријави сваку промену од утицаја на признато право у року од 15 дана од дана настале промене.

Све промене које су од утицаја на коришћење права и утврђене обавезе узимају се у обзир од првог дана наредног месеца по њиховом наступању, односно од 15. у месецу ако је промена наступила до 15. у месецу, осим код додатка за помоћ и негу другог лица и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, када се настала промена узима у обзир од дана настанка.

Мировање права

Члан 98.

Право на новчану социјалну помоћ мирује док се корисник налази на издржавању казне затвора у трајању дужем од месец дана или му је изречена мера обавезног лечења у одговајућој установи.

Корисници из става 1. овог члана настављају коришћење права на новчану социјалну помоћ даном отпуста са издржавања казне затвора, односно мере обавезног лечења, под условом да у року од месец дана поднесу захтев за наставак коришћења права и доставе неопходну документацију.

Надлежност

Члан 99.

О праву на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и праву на увећани додатак другог лица, одлучује центар за социјални рад основан за територију на којој подносилац захтева има пребивалиште, односно боравиште.

Промена месне надлежности

Члан 100.

Ако се измене околности на основу којих је по овом закону била одређена месна надлежност центра за социјални рад, поступак наставља центар за социјални рад који је надлежан с обзиром на измењене околности.

Ако по окончању поступка корисник коме је признато право на новчану социјалну помоћ промени пребивалиште, центар за социјални рад дужан је да спíše предмета достави надлежном центру према новом месту пребивалишта корисника, који је у обавези да у року од 30 дана од дана пријема списа, одлучи о праву корисника.

Ако по окончању поступка корисник коме је признато право додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за помоћ и негу другог лица промени пребивалиште, центар за социјални рад предмет уступа надлежном центру.

Вештачење

Члан 101.

Оцену неспособности за рад, потребе за помоћи и негом другог лица и постојање и тежину телесног оштећења утврђују органи вештачења образовани по прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Налаз и мишљење центра за социјални рад

Члан 102.

Налаз и мишљење центра за социјални рад којим се утврђује могућност пропуштене зараде, број чланова домаћинства и друге чињенице о којима се не води службена евиденција, служи као доказно средство за остваривање права из овог закона.

Садржину и изглед налаза и мишљења из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Жалба против решења

Члан 103.

О жалби против решења центра за социјални рад о праву на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица, решава министар надлежан за социјалну питања.

О жалби против решења центра за социјални рад са територије АП Војводине о праву на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица, решава покрајински орган управе надлежан за послове социјалне политике.

О жалби против решења центра за социјални рад са територије града Београда о праву на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица, решава градска управа.

Жалба не одлаже извршење решења.

Надлежни другостепени орган из ст. 1, 2. и става 3. овог члана врши ревизију решења о признатом праву, у складу са чланом 104. овог закона.

Послове из ст. 2, 3. и става 5. овог члана покрајински орган управе, односно градска управа, обављају као поверене послове.

Против коначних решења из ст. 1-3. и 5. овог члана може се покренути управни спор.

Ревизија решења

Члан 104.

Надлежни орган из члана 103. став 5. овог закона може извршити ревизију решења о признатом праву на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица, у року од 8 дана од дана правоснажности решења.

На захтев органа из члана 103. став 5. овог закона, првостепени орган дужан је да у року од 8 дана достави тражене списе на ревизију.

У вршењу ревизије надлежни орган ставља на првостепено решење забележбу да је ревизија извршена и да је решење у складу са законом или укида, односно поништава и враћа првостепено решење на поновно одлучивање, ако решење није у складу са законом.

Накнада штете

Члан 105.

Корисник права из овог закона дужан је да надокнади штету, односно врати примљени износ:

- 1) ако је на основу неистинитих података, за које је знао или морао знати да су неистинити, остварио примања на која није имао право или их је остварио у већем обиму него што му припада;

- 2) ако је примања остварио услед тога што није пријавио промену која утиче на губитак или обим права, а знао је или је морао знати за ту промену.

Право на повраћај износа новчане социјалне помоћи

Члан 106.

У случају смрти корисника права на новчану социјалну помоћ врши се повраћај средстава из оставинске масе или имовине оптерећене хипотеком, на начин прописан актом из члана 82. став 5. овог закона.

Примена закона којим се уређује општи управни поступак

Члан 107.

Поступак за остваривање права на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица води се по одредбама закона којим се уређује о општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

Помоћ за оспособљавање за рад

Члан 108.

Право на помоћ за оспособљавање за рад, односно образовање и оспособљавање за рад, имају деца и млади са сметњама у развоју и одрасла лица са инвалидитетом која се, према психо-физичким способностима и годинама живота, могу оспособити за одређени рад а то право не могу да остваре по другом правном основу.

Процена потреба за додатном подршком у образовању врши се у складу са прописима којима се уређују основи система образовања и васпитања, а процена могућности оспособљавања за рад утврђује се по прописима којима се уређује професионална рехабилитација и оспособљавања особа са инвалидитетом.

Остваривање права на помоћ за оспособљавање за рад

Члан 109.

Право на помоћ за оспособљавање за рад остварује се у виду трошкова оспособљавања за рад, трошкова смештаја у дом ученика, односно студената или интернат, као и у виду накнаде трошкова превоза.

Трошкови оспособљавања за рад исплаћују се организацији у којој се лице оспособљава, а исплата се врши се на основу уговора коју закључује центар за социјални рад са одговарајућом организацијом, по прибављеном мишљењу министарства надлежног за социјална питања.

Смештај у дом ученика, односно студената или интернат врши се на основу уговора коју закључује центар за социјални рад са одговарајућом установом, по прибављеном мишљењу министарства надлежног за социјална питања.

Ако се право на оспособљавање за рад признаје у виду смештаја у дому ученика, односно студената или интернат, учешће у трошковима смештаја корисника и сродника који су у обавези да га издржавају одређује се по одредбама овог закона којима се уређују трошкови смештаја у установу социјалне заштите.

Ако је лицу упућеном на оспособљавање за рад неопходан превоз од места становања до места оспособљавања за рад има право на накнаду трошкова превоза у висини трошкова најниже цене јавног саобраћаја.

Други облици материјалне подршке

Једнократна помоћ

Члан 110.

Једнократна помоћ је помоћ која се обезбеђује лицу које се изненада или тренутно нађе у стању социјалне потребе, као и лицу које се упућује на домски или породични смештај, а које нема средстава да обезбеди одећу, обућу и трошкове превоза, неопходних за реализацију смештаја.

Једнократна помоћ може бити новчана или у натури.

О обезбеђивању једнократне новчане помоћи и помоћи у натури стара се јединица локалне самоуправе.

Поступак за остваривање и исплату једнократне новчане помоћи спроводи центар за социјални рад, а поступак за остваривање права на помоћ у натури спроводи орган, организација или служба одређена актом јединице локалне самоуправе.

Ближе услове и начин остваривања и висину једнократне помоћи прописује јединица локалне самоуправе.

Износ једнократне новчане помоћи не може бити већи од просечне зараде по запосленом у јединици локалне самоуправе у месецу који претходи месецу у коме се врши исплата.

У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за доделу једнократне помоћи у случајевима изузетног угрожавања животног стандарда великог броја грађана.

О додели једнократне помоћи из става 7. овог члана одлучује Влада.

Други облици помоћи

Члан 111.

Јединица локалне самоуправе може предвидети и друге врстее материјалне подршке грађанима на својој територији (народне кухиње, субвенције и др.).

Трошкови поступка

Члан 112.

Трошкови поступака за остваривање права из овог закона о чијем се обезбеђењу стара Република Србија, обезбеђују се у буџету Републике Србије и не сnose их грађани.

Новчана примања из овог закона не могу бити предмет принудног извршења.

VIII. УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Оснивање

Члан 113.

Оснивач установе социјалне заштите доноси акт о оснивању који садржи:

- 1) назив и седиште, односно лично име и пребивалиште оснивача;
- 2) делатност;
- 3) износ средстава за оснивање и почетак рада и начин обезбеђивања средстава;
- 4) права и обавезе оснивача;
- 5) међусобна права и обавезе установе и оснивача;
- 6) органе управљања и њихова овлашћења;
- 7) лице које ће до именовања директора обављати послове и вршити овлашћења директора;
- 8) рок за доношење статута, именовање директора и органа управљања.

У оснивачком акту установе социјалне заштите која се оснива за територију више јединица локалне самоуправе, уређују се међусобна права и обавезе тих јединица локалне самоуправе као оснивача.

Статут

Члан 114.

Установа социјалне заштите има статут, којим се уређује: делатност, унутрашња организација, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, као и друга питања од значаја за рад.

Статут доноси управни одбор.

Почетак рада

Члан 115.

Центар за социјални рад, установа за васпитање деце и омладине, завод за социјалну заштиту могу обављати делатност ако министарство надлежно за социјална питања решењем утврди да су испуњени услови за вршење делатности као и минимални стандарди за пружање појединих услуга социјалне заштите, прописани законом и подзаконским актима које доноси министар надлежан за послове социјалне заштите у складу са законом.

По правноснажности решења о испуњености услова за обављање делатности социјалне заштите, врши се упис у регистар, у складу са законом.

Установа социјалне заштите, односно други пружалац услуга социјалне заштите, може отпочети са пружањем услуга у заједници, услуга породичног смештаја и домског смештаја, кад министарство надлежно за социјална питања утврди да испуњава услове за обављање делатности пружања тих услуга и изда лиценцу (дозволу) за рад.

Обележавање

Члан 116.

Установе односно други пружаоци услуга социјалне заштите дужни су да истакну назив, односно пословно име, са подацима о делатности, радном времену, оснивачу и седишту, у складу са законом.

Забрана страначког организовања и деловања

Члан 117.

У установи социјалне заштите и другим организацијама које пружају услуге социјалне заштите, није дозвољено политичко организовање и деловање и коришћење простора у те сврхе.

Струковно повезивање

Члан 118.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите могу да сарађују са одговарајућим установама и организацијама у земљи и иностранству, ради унапређења делатности и размене искустава.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите могу се повезивати у удружења односно асоцијације, ради остваривања заједничких професионалних интереса и унапређења услуга социјалне заштите.

Запослени у социјалној заштити могу међусобно да се повезују у струковна друштва.

На оснивање, организацију и рад удружења и асоцијација, примењују се прописи о удружењима.

Центар за социјални рад

Делатност центра за социјални рад

Члан 119.

Центар за социјални рад доноси одлуке о остваривању права корисника и пружа услуге корисницима у складу са законом и прописима донетим на основу закона.

У вршењу своје делатности и јавних овлашћења, центар за социјални рад, поступа у складу са организацијом, стандардима и нормативима утврђеним подзаконским актом који доноси министар надлежан за послове социјалне заштите.

Центар за социјални рад учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у локалној заједници.

У вршењу других послова утврђених законом, као и пружању услуга социјалне заштите које обезбеђује аутономна покрајина или локална самоуправа, центар за социјални рад поступа по прописима које доноси надлежни орган аутономне покрајине односно локалне самоуправе.

Послови у вршењу јавних овлашћења

Члан 120.

Центар за социјални рад, у складу са законом:

- 1) процењује потребе, снаге и ризике и планира пружање услуга социјалне заштите и упућује кориснике другим установама социјалне заштите и другим пружаоцима услуга социјалне заштите;
- 2) спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и пружању услуга социјалне заштите;
- 3) предузима мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима;
- 4) води евиденцију и документацију о пруженим услугама и предузетим мерама у оквиру своје делатности и друге прописане;
- 5) обавља друге послове, у складу са законом.

Послови из става 1. тач. 2) и 4) овог члана који се односе на права, односно услуге о чијем се обезбеђивању стара Република Србија, обављају се као поверени.

Други послови центра за социјалне рад

Члан 121.

Центар за социјални рад иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана, односно спречавању и сузбијању социјалних проблема, пружа услуге социјалне заштите и обавља и друге послове у области социјалне заштите, у складу са законом и другим прописима.

Члан 122.

Центар за социјални рад пружа услуге процене и планирања, а друге услуге социјалне заштите само у оквиру своје посебне организационе јединице, уколико добије лиценцу за пружање услуга и ако у локалној заједници нема другог лиценцираног пружаоца.

Стручни радник центра за социјални рад, ангажован на пословима јавних овлашћења, у оквиру радног времена не може да ради на пружању услуга које по овом закону обезбеђује локална самоуправа.

Директор центра за социјални рад

Члан 123.

За директора центра за социјални рад може бити именован држављанин Републике Србије, са стеченим високим образовањем на студијама другог степена (дипломски академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године и стеченим стручним звањем: социјални радник, психолог, педагог, правник, специјални

педагог, андрагор и социолог, као са најмање пет година радног искуства у социјалној заштити.

Директор центра за социјални рад именује се на период од четири године. Иста особа може поново бити именована за директора.

Директора центра за социјални рад именује надлежни орган јединице локалне самоуправе, на основу конкурса, а по прибављеном мишљењу управног одбора центра.

Директор центра за социјални рад не може бити именован без претходне сагласности министарства надлежног за социјална питања, а за центре за социјални рад на територији аутономне покрајине – без сагласности надлежног органа аутономне покрајине.

Управни одбор центра за социјални рад расписује конкурс за именовање директора најкасније 30 дана пре истека времена на које је директор именован.

Кандидат за директора центра за социјални рад, уз прописану конкурсну документацију, подноси програм рада за мандатни период на који се врши избор.

Изборни поступак спроводи управни одбор центра за социјални рад и у том поступку разматра пријаве, сачињава листу кандидата који су испунили прописане услове коју доставља, заједно са мишљењем, надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Ако директор центра за социјални рад не буде именован у року од 90 дана од истека рока из става 5. овог члана, оснивач именује вршиоца дужности директора, у складу са законом.

У погледу именовања вршиоца дужности директора центра за социјални рад примењују се одредбе о условима о именовању директора центра за социјални рад из ст. 1. и 4. овог члана.

Вршилац дужности директора може обављати своју дужност најдуже 6 месеци.

Директор центра за социјални рад коме је истекао мандат обавља текуће и неодложне послове до именовања новог директора, односно вршиоца дужности директора, у складу са овим закона.

Начин спровођења конкурса за именовање директора центра за социјални рад одређује јединица локалне самоуправе.

Послови директора центра за социјални рад уређују се оснивачким актом и статутом, у складу са законом.

Разрешење директора центра за социјални рад

Члан 125.

Оснивач центра за социјални рад разрешиће директора пре истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља послове директора супротно одредбама закона;
- 3) ако нестручним и несавесним радом проузрокује штету центру за социјални рад или своје обавезе извршава на начин који може проузроковати веће сметње у раду центра за социјални рад;
- 4) ако на било који начин онемогућава остваривање права и услуга из надлежности центра за социјални рад;
- 5) ако је правоснажно осуђен за кривично дело против живота и тела; против слобода и права човека и грађанина; против права по основу рада; против части и угледа; против полне слободе; против брака и породице; против службене дужности, као и против уставног уређења и безбедности Републике Србије;
- 6) из других разлога утврђених законом или статутом.

Управни и надзорни одбор центра за социјални рад

Члан 126.

Управни одбор центра за социјални рад има пет чланова и чине га: два представника оснивача, два представника по предлогу запослених и представник удружења са седиштем на територији за коју је основан центар за социјални рад.

Надзорни одбор центра за социјални рад има три члана и чине га два представника оснивача и један представник по предлогу запослених.

Чланове управног и надзорног одбора центра за социјални рад именује оснивач, на период од четири године.

Уколико предлагач из ст. 2. и 3. овог члана не предложи представника у управни односно надзорни одбор, у року од 30 дана од писаног позива оснивача, тог представника именује оснивач.

Послови управног и надзорног одбора центра за социјални рад уређују се оснивачким актом и статутом, у складу са законом.

Чланови управног односно надзорног одбора којима је истекао мандат, до избора нових чланова обављају послове из надлежности управног односно надзорног одбора.

Установа за васпитање деце и омладине

Делатност установе за васпитање деце и омладине

Члан 127.

У установи за васпитање деце и омладине спроводе се васпитне мере упућивања у васпитну установу, у складу са посебним прописима.

Стандарди услуге и друга питања од значаја за пружање услуга из става 1. овог члана, ближе се уређују подзаконским актом који доноси министар надлежан за послове социјалне заштите.

Директор установе за васпитање деце и омладине

Члан 128.

Директора установе за васпитање деце и омладине именује оснивач, на основу конкурса, а по прибављеном мишљењу управног одбора установе.

Уколико управни одбор установе у остављеном року не достави оснивачу мишљење за именовање директора, оснивач може именовати директора односно вршиоца дужности директора, у складу са законом

На друга питања о директору установе за васпитање деце и омладине, сходно се примењују одредбе овог закона о директору центра за социјални рад.

Управни и надзорни одбор установе за васпитање деце и омладине

Члан 129.

Управни одбор установе за васпитање деце и омладине има пет чланова и чине га: два представника оснивача, представник запослених, представник корисника, односно законских заступника корисника и представник удружења која се баве правима детета.

На остала питања управног и надзорног одбора завода за васпитање деце и омладине, сходно се примењују одредбе овог закона о управном и надзорном одбору центра за социјални рад.

Пружање услуга социјалне заштите у заједници, услуга породичног смештаја, усвојења и домског смештаја

Делатност

Члан 130.

На делатност других пружалаца услуга социјалне заштите у обављању послова пружања услуге социјалне заштите у заједници, услуга породичног смештаја и усвојења, као и домског смештаја, примењују се одредбе овог закона и прописа донетих за његово спровођење.

Делатност центра за породични смештај и усвојење

Члан 131.

Центар за породични смештај и усвојење, у складу са законом:

- 1) врши припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља у складу са подзаконским актом који доноси министар надлежан за послове социјалне заштите;
- 2) пружа подршку хранитељима односно породицама које пружају услугу смештаја у другу породицу и усвојитељима;
- 3) извештава центар за социјални рад о раду хранитеља и породица које пружају услугу смештаја у другу породицу и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
- 4) обавља и друге послове у складу са законом и другим општим актима.

Директор

Члан 132.

За директора установе социјалне заштите коју је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе може бити именован држављанин Републике Србије, са завршеним дипломским академским студијама и стеченим стручним звањем: социјални радник, психолог, педагог, правник, специјални педагог, социолог, дефектолог, андрагог, економиста, политиколог и лекар, као са најмање пет година радног искуства у социјалној заштити.

Директора установе из става 1. овог члана именује оснивач, на основу конкурса, а по прибављеном мишљењу управног одбора установе.

Уколико управни одбор установе из става 1. овог члана, у остављеном року не достави оснивачу мишљење за именовање директора, оснивач може именовати директора односно вршиоца дужности директора, у складу са законом

На друга питања о директору установе из става 1. овог члана, сходно се примењују одредбе овог закона о директору центра за социјални рад.

На избор директора односно лица овлашћеног за заступање, другог пружаоца услуга социјалне заштите примењују се прописи по којима је основан и регистрован.

Управни и надзорни одбор

Управни и надзорни одбор пружалаца домског смештаја корисника

Члан 133.

Управни одбор пружаоца домског смештаја корисника има пет чланова и чине га: два представника оснивача, представник по предлогу запослених, представник корисника односно законских заступника корисника и представник удружења.

На остала питања управног и надзорног одбора пружалаца домског смештаја, сходно се примењују одредбе овог закона о управном и надзорном одбору центра за социјални рад.

Управни и надзорни одбор пружалаца других услуга социјалне заштите

Члан 134.

Управни одбор и надзорни одбор пружаоца других услуга социјалне заштите у складу са овим законом, коју је основала Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправа, има најмање три члана.

На пружаоце других услуга социјалне заштите у складу са овим законом, основаног од стране правног или физичког лица средствима у приватној својини, о управном и надзорном одбору примењују се прописи по којима је правно лице основано и регистровано.

Послове управног и надзорног одбора, састав и ближа правила поступка за именовање и разрешење чланова управног и надзорног одбора пружалаца из ст. 1. и 2. овог члана, уређује оснивач, у складу са законом.

IX. СТРУЧНИ РАДНИЦИ И СТРУЧНИ САРАДНИЦИ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ **Опште одредбе о стручним радницима и стручним сарадницима**

Запослени у установама и код других пружалаца услуга социјалне заштите

Члан 135.

У установи односно код другог пружаоца услуга социјалне заштите послове обављају: стручни радници, стручни сарадници, помоћни радници и друга лица, у складу са законом.

Лица из става 1. овог члана, дужни су да својим радом и укупним понашањем доприносе остваривању циљева социјалне заштите.

Стручни радници и стручни сарадници

Члан 136.

Стручни радници у центру за социјални рад су социјални радник, психолог, педагог, андрагог, специјални педагог, правник и социолог.

Стручни радници код других пружалаца услуга социјалне заштите су и дефектолог и лекар.

Стручни сарадници су лица друге одговарајуће струке, с вишом или високом стручном спремом, која обављају послове из своје струке у области социјалне заштите.

Стручни послови у социјалној заштити

Члан 137.

Стручни послови у социјалној заштити групишу се према према функцијама, природи радних процеса и исходима који настају у пружању услуга корисницима.

Министар надлежан за послове социјалне заштите ближе уређује стручне послове у социјалној заштити, као и услове и стандарде за њихово обављање.

Чланство у Комори социјалне заштите

Члан 138.

Чланови Коморе социјалне заштите су стручни радници и стручни сарадници из члана 136. овог закона, који стичну лиценцу у складу са овим законом и другим прописима.

Чланови Коморе социјалне заштите могу бити и лица одговарајућих струка из члана 136. овог закона, који своју професионалну делатност не обављају у систему социјалне заштите.

Чланство у Комори социјалне заштите је добровољно.

Службена легитимација

Члан 139.

Стручни радници центра за социјални рад имају статус службеног лица и овлашћења која доказују службеном легитимацијоминистар надлежан за послове социјалне заштите.

Садржај и врсту службене легитимације из става 1. овога члана прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Волонтерски рад

Члан 140.

Установа или други пружалац услуге социјалне заштите, ради обављања послова из своје делатности, може ангажовати стручне раднике, стручне сараднике и друга лица у својству волонтера, у складу са законом.

Установа, односно други пружалац услуга социјалне заштите може волонтеру, са којим је закључен уговор о волонтирању да обезбеди награду за рад и остваривање других права, у складу са законом и другим општим актима.

Обука новозапослених и волонтера

Члан 141.

За све новозапослене и волонтерски ангазоване стручне раднике и сараднике обезбеђује се структурисана обука на радном месту са супервизором или одређеним стручним радником – ментором, у трајању до 60 часова.

Обука из става 1. овог члана мора да започне током првог месеца рада новозапосленог и волонтера.

Приправнички стаж

Члан 142.

Стручни радници и стручни сарадници у социјалној заштити не могу обављати самостални рад док не обаве приправнички стаж, а стручни радници су дужни да положе и одговарајући стручни испит.

Приправнички стаж могу обављати и стручни радници и стручни сарадници који су ангажовани у својству волонтера.

Приправнички стаж се изводи се по утврђеном програму ради оспособљавања за самостални рад у установама социјалне заштите и код других пружалаца услуга социјалне заштите, под непосредним надзором стручног радника односно сарадника (ментора) који има најмање пет година радног искуства у социјалној заштити.

Приправнички стаж за стручне раднике и сараднике у социјалној заштити са високом стручном спремом траје 12 месеци.

Приправнички стаж за сараднике са вишом, односно средњом стручном спремом, траје шест месеци.

Установа и други пружалац услуга социјалне заштите, води евиденцију и одговорна је за спровођење програма за оспособљавање приправника за самосталан рад.

Програм, начин и место обављања приправничког стажа и садржај и начин полагања стручног испита, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Стручно усавршавање стручних радника и сарадника

Члан 143.

Под стручним усавршавањем, у смислу овог закона, подразумева се континуирано стицање знања и вештина стручних радника и сарадника у социјалној заштити.

Трошкове стручног усавршавања стручних радника и сарадника у социјалној заштити сноси послодавац и стручни радници и сарадници.

Дужност стручног усавршавања

Члан 144.

Стручни радници и сарадници у социјалној заштити имају право и дужност да у току професионалног рада стално прате развој науке и струке и да се стручно усавршавају у циљу одржавања и унапређивања професионалних компетенција и квалитета стручног рада.

Усавршавање стручних радника у социјалној заштити услов је за напредовање и стицање, односно обнављање лиценце.

Установа социјалне заштите, односно други пружалац услуга социјалне заштите дужан је да запосленом стручном раднику обезбеди услове за стицање и обнављање лиценце, у складу са законом.

План стручног усавршавања

Члан 145.

Установа социјалне заштите, односно други пружалац услуга социјалне заштите дужан је да стручном раднику и сараднику обезбеди стручно усавршавање, у складу са овим законом, а према плану стручног усавршавања.

План стручног усавршавања из става 1. овог члана доноси руководилац установе односно другог пружаоца услуга социјалне заштите.

План развоја кадрова у социјалној заштити, на предлог завода за социјалну заштиту, доноси министар надлежан за социјалну заштиту.

Оцењивање, награђивање и професионално напредовање

Члан 146.

Рад стручних радника и стручних сарадника у социјалној заштити се оцењује.

Оцену из става 1. овога члана доноси руководилац установе односно другог пружаоца услуга социјалне заштите сваке године најкасније до 30. децембра за претходних 12 месеци, о којој обавештава а стручног радника односно сарадника.

На основу добијених оцена стручним радницима и сарадницима може се обезбедити професионално напредовање и награђивање.

Критеријуме о начину оцењивања, професионалног напредовања и награђивања стручних радника и стручних сарадника у установама социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Х. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ИЗ РАДНОГ ОДНОСА

Распоред рада, радно време и социјална заштита за време штрајка

Члан 147.

Распоред рада, почетак и завршетак радног времена овлашћених пружалаца услуга, утврђује се у зависности од врсте делатности коју обављају, а у складу са потребама корисника и организацијом рада.

Распоред рада, почетак и завршетак радног времена овлашћених пружалаца услуга, утврђује оснивач уз сагласност наручиоца услуге.

За време штрајка установа социјалне заштите односно други пружалац услуга социјалне заштите дужан је да, у зависности од врсте услуге коју пружа, обезбеди минимум процеса рада који обухвата пружање услуга неодложних интервенција, збрињавање, надзор, негу и исхрану особа на смештају, као и обезбеђење других неодложних потреба корисника услуга.

Минимум процеса рада за време штрајка из става 3. овог члана према врстама установа социјалне заштите ближе утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите по прибављеном мишљењу репрезентативног синдиката.

Приправност и рад по позиву

Члан 148.

У центру за социјални рад приправност је посебан облик радног ангажовања код којег запослени не мора бити присутан на радном месту, али мора бити стално доступан (у приправности) да би извршио неодложну интервенцију.

Одлуку о увођењу и обиму приправности доноси директор центра за социјални рад.

Запослени за време приправности имају право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, а најмање - за сваки сат приправности у висини 10% вредности радног сата основне зараде.

Запосленом који је за време приправности позван да изврши неодложну интервенцију време ефективног рада по позиву рачуна се и исплаћује као прековремени рад.

Увећање зараде по основу прековременог рада искључује увећање по основу приправности за исти период.

Радне обавезе и одговорности

Дужност извршавања радних обавеза

Члан 149.

Запослени у установи социјалне заштите односно код другог пружаоца услуга социјалне заштите, дужан је да извршава радне обавезе утврђене овим законом и другим актом у складу са законом.

Забрањени облици понашања и правне последице

Члан 150.

У установи социјалне заштите, односно код другог пружаоца услуга социјалне заштите запосленом је забрањен сваки облик насиља, злостављања корисника, и то: физичко, емоционално и сексуално злостављање; експлоатација корисника; злоупотреба поверења или моћи коју ужива у односу на корисника; занемаривање корисника и друга поступања која доводе до нарушавања опстанка, здравља и достојанства корисника и развоја детета.

Обавеза поступања у складу са ставом 1. овог члана, сматра се радном обавезом запосленог у смислу закона о раду.

Министар надлежан за социјална питања општим актом ближе одређује шта се сматра забрањеним поступањем у смислу става 1. овог члана.

Радне обавезе запослених, уређују се и колективним уговором, правилником и уговором о раду, у складу са законом о раду.

Поступање запосленог противно одредбама става 1. овог члана, као и одредбама аката из ст. 3. и 4. овог члана, сматра се повредом радне обавезе, за коју запослени сноси правне последице предвиђене прописима о раду.

Радна дисциплина и правила понашања

Дужност поштовања радне дисциплине и правила понашања

Члан 151.

У установи социјалне заштите односно код другог пружаоца услуга социјалне заштите негују се односи међусобног разумевања и уважавања запослених, корисника, чланова породице и законских заступника корисника.

Запослени има обавезу да својим радом и укупним понашањем доприноси развијању позитивне атмосфере у установи социјалне заштите.

Запослени је, током обављања својих послова, дужан да поштује радну дисциплину и правила понашања утврђена колективним уговором односно општим актом послодавца.

Правне последице непоштовања радне дисциплине и правила понашања

Члан 152.

За непоштовање радне дисциплине и правила понашања запослени сноси правне последице утврђене законом, колективним уговором односно општим актом послодавца.

XI. КОМОРА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 153.

Овим законом оснива се Комора социјалне заштите (у даљем тексту: Комора) као независна, професионална организација запослених у социјалној заштити.

Комора стиче својство правног лица по упису у одговарајући регистар који води Агенција за привредне регистре, а који се врши сходном применом прописа којима се уређује регистрација привредних субјеката.

Комора има рачун.
Седиште Коморе је у Београду.
Комора може да има огранке, у складу са статутом.
Средства за оснивање и рад Коморе обезбеђују се у буџету Републике Србије, чланарине, донација и других извора.

Органи Коморе

Члан 154.

Органи Коморе су:

- 1) скупштина;
- 2) управни одбор;
- 3) надзорни одбор;
- 4) етички одбор;
- 5) директор;
- 6) друга тела предвиђена статутом.

Мандат чланова органа из става 1. тач. 1-5) овог члана, траје четири године.

Директор, чланови управног и надзорног одбора не могу бити лица изабрана, постављена или именована на функцију у државном органу, органу територијалне аутономије и локалне самоуправе, лица изабрана у органе управљања, удружења стручних радника у социјалној заштити.

Статутом Коморе ближе се уређује састав, начин и поступак избора органа Коморе, поступак разрешења, број чланова у органима Коморе и надлежности органа Коморе.

Скупштина

Члан 155.

Скупштина је највиши орган Коморе.

Скупштина има 45 чланова, од којих 25 чланова чине представници центара за социјални рад, 10 представници установа социјалне заштите чији је оснивач Република односно аутономна покрајина и 10 представника других овлашћених пружалаца услуга социјалне заштите.

Скупштина има председника, кога бира из реда својих чланова.

Скупштина доноси Статут Коморе.

Статут Коморе објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Управни и надорни одбор

Члан 156.

Чланове и председнике управног и надзорног одбора, бира и разрешава скупштина из реда својих чланова.

Етички одбор социјалне заштите

Члан 157.

Скупштина Коморе из реда својих чланова бира Етички одбор социјалне заштите.

Етички одбор социјалне заштите је стручно тело Коморе које прати да ли се пружање и спровођење социјалне заштите заснива на начелима професионалне етике.

(3) Етички одбор социјалне заштите:

- 1) предлаже Кодекс професионалне етике и даје објашњења основних начела професионалне етике;
- 2) прати и анализира примену начела професионалне етике у пружању социјалне заштите;
- 3) доприноси стварању навика за поштовање и примену начела професионалне етике у пружању социјалне заштите;
- 4) врши сталну саветодавну функцију у погледу примене и унапређења професионалне етике;
- 5) утврђује повреде професионалне етике, дужности и одговорности и изриче мере професионалне одговорности члановима Коморе;
- 6) прати спровођење научних истраживања у социјалној заштити и даје мишљења о спорним етичким питањима која су од значаја за спровођење научних истраживања;
- 7) разматра и друга питања професионалне етике у социјалној заштити.

Статутом Коморе прописују се повреде професионалне етике, дужности и одговорности и мере професионалне одговорности чланова Коморе.

Директор

Члан 158.

Скупштина Коморе именује и разрешава директора, из реда својих чланова.

За директора може бити именовано исто лице највише два пута узастопно.

Послови коморе

Поверени послови

Члан 159.

Комора обавља следеће послове као јавна овлашћења:

- 1) доноси Кодекс професионалне етике (у даљем тексту: Етички кодекс);
- 2) води Регистар чланова Коморе;
- 3) издаје, обнавља и одузима лиценцу стручним радницима у социјалној заштити;
- 4) води Регистар о издатим, обновљеним и одузетим лиценцама стручних радника и стручних сарадника ангажованих у социјалној заштити;
- 5) образује Етички одбор ради утврђивања повреде професионалне дужности и одговорности и изрицање мера члановима Коморе;
- 6) води Регистар изречених мера;
- 7) организује и спроводи стручни испит за рад у области социјалне заштите;
- 8) издаје уверења о чињеницама о којима води евиденцију;
- 9) утврђује висину чланарине за чланове Коморе;
- 10) утврђује износ накнаде за упис у Регистар чланова Коморе, издавање и обнављање лиценце, као и за издавање легитимације и уверења о чињеницама о којима води евиденцију;
- 11) издаје легитимацију члановима Коморе.

Послове из става 1. овог члана Комора обавља као поверене.

У вршењу поверених послова из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

На одлуку о висини чланарине и накнада из става 1. тач. 8. и 9. овог члана, сагласност даје министарство надлежно за послове социјалне заштите.

Одлука из става 4. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Остали послови Коморе

Члан 160.

Комора обавља и следеће послове:

- 1) заступа и штити професионалне интересе својих чланова у обављању професије;
- 2) стара се о угледу чланова коморе, односно о обављању послова делатности социјалне заштите у складу са етичким кодексом;
- 3) даје иницијативу за ближе уређивање начина обављања приправничког стажа и полагања приправничког и стручног испита, као и стручног усавршавања стручних радника и стручних сарадника, односно услова које морају испуњавати установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите за обављање приправничког стажа;
- 4) даје иницијативу за доношење прописа у области социјалне заштите;
- 5) пружа стручну помоћ члановима Коморе;
- 6) обавља и друге послове, у складу са законом и статутом Коморе.

Стручна служба Коморе

Члан 161.

Ради обављања стручних, административних и других послова, Комора образује стручну службу.

У погледу права, обавеза и одговорности по основу рада запослених у стручној служби Коморе, примењују се општи прописи о раду.

Организација, рад и надлежност стручне службе Коморе, уређују се статутом Коморе.

Надзор

Члан 162.

Надзор над законитошћу рада и аката Коморе врши министарство надлежно за послове социјалне заштите.

У вршењу надзора из става 1. овог члана, министарство надлежно за послове социјалне заштите може тражити од Коморе одговарајуће извештаје и податке, односно може извршити непосредан увид у рад Коморе

У вршењу надзора над обављањем поверених послова Коморе примењују се одредбе закона којим се уређује државна управа.

XII. ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

Оснивање завода за социјалну заштиту

Члан 163.

За обављање развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у социјалној заштити оснивају се заводи за социјалну заштиту.

Републички завод за социјалну заштиту оснива Влада, Покрајински завод за социјалну заштиту оснива надлежни орган аутономне покрајине.

На оснивање, организацију и рад завода примењују се прописи о јавним службама.

О промени назива, седишта и статусној промени завода одлучује оснивач.

На статут и годишњи програм рада завода сагласност даје оснивач.

Заводи подносе извештаје о свом раду оснивачу.

За оснивање и рад завода средства се обезбеђују у буџету оснивача.

Послови завода

Поверени послови завода

Члан 164.

Завод за социјалну заштиту обавља следеће послове:

- 1) прати квалитет стручног рада и услуга у установама социјалне заштите, у складу са овим законом;
- 2) пружа стручну подршку ради унапређења стручног рада и услуга социјалне заштите;
- 3) истражује социјалне појаве и проблеме, делатност и ефекте социјалне заштите, израђује анализе и извештаје у области социјалне заштите и предлаже мере за унапређење услуга, политика и мера социјалне заштите;
- 4) развија систем квалитета у социјалној заштити, координира развој стандарда услуга и предлаже надлежном министарству унапређење постојећих и увођење нових стандарда;
- 5) развија и реализује моделе супервизијске подршке у установама социјалне заштите и код других пружаоца услуга социјалне заштите;
- 6) предлаже план развоја кадрова са планом приоритетних програма обуке у социјалној заштити, министарству надлежном за социјална питања;
- 7) развија базе података од значаја за систем социјалне заштите;
- 8) учествује у изради, спровођењу, праћењу и оцени ефеката стратегија, планова акција, закона и других прописа које се односе на развој делатности социјалне заштите;
- 9) иницира и учествује у креирању и увођењу иновација у систем социјалне заштите;
- 10) организује и учествује у континураном усавршавању и обучавању стручних радника и сарадника у систему социјалне заштите;
- 11) сачињава и публикује научне монографије, часописе и зборнике радова, стручне приручнике, водиче, информаторе, студије и примере добре праксе;

- 12) иницира, учествује и организује научне и стручне скупове и сарађује са међународним организацијама и телима;
- 13) информисе стручну и ширу јавност о спровођењу делатности система социјалне заштите, указује на потребе и проблеме појединих група корисника и осетљивих друштвених група; и
- 14) обавља и друге послове у складу са законом и подзаконским актом.

Послове из тач. 1-3) завод за социјалну заштиту обавља као поверене.

Акредитација програма

Члан 165.

Републички Завод за социјалну заштиту, као поверени посао, обавља послове акредитације програма обуке односно програма пружања услуга.

ХШ. НАДЗОР НАД РАДОМ УСТАНОВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И ДРУГИХ ПРУЖАЛАЦА УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 166.

Надзор над спровођењем овог закона врши министарство надлежно за послове социјалне заштите.

Над радом установа социјалне заштите других пружалаца услуга социјалне заштите врши се инспекцијски надзор и као надзор над стручним радом.

Надзор из става 2. овог члана врши министарство надлежно за социјална питања.

Надзор над радом установа социјалне заштите и других пружалаца услуга социјалне заштите на територији аутономне покрајине врши надлежни орган аутономне покрајине.

Послови из става 4. овог члана врше се као поверени послови.

Инспекцијски надзор

Члан 167.

Инспекцијски надзор врши министарство надлежно за социјална питања преко инспектора социјалне заштите.

На вршење инспекцијског надзора примењују се одредбе закона којим је уређен општи управни поступак, као и закона којим је уређена државна управа, ако законом није друкчије одређено.

Права и дужности инспектора социјалне заштите

Члан 168.

Инспектор социјалне заштите самосталан је у раду у границама овлашћења утврђених овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона и лично је одговоран за свој рад.

Инспектор социјалне заштите је дужан да поступа савесно и непристрасно у вршењу послова инспекцијског надзора, односно да чува као службену тајну податке до којих дође у току вршења надзора, а посебно податке који се односе на документацију корисника.

Инспектор социјалне заштите министарства надлежног за социјална питања у односу на органе којима је поверено вршење инспекцијског надзора, има право и дужност:

- 1) да остварује непосредан надзор над њиховим радом;
- 2) да издаје обавезне инструкције за извршавање закона и других прописа, за вршење послова и контролише њихово извршавање;
- 3) да одузме овлашћење поједином инспектору који послове не обавља благовремено, стручно, законито и савесно и предложи утврђивање одговорности у органу којем је поверено вршење инспекцијског надзора;
- 4) да организује заједничке акције са инспекторима у органима којима је поверено вршење инспекцијског надзора;
- 5) да врши непосредан инспекцијски надзор у свим пословима и са свим овлашћењима, ако их органи којима је поверен инспекцијски надзор не врше;
- 6) да тражи извештаје, податке и обавештења о вршењу поверених послова инспекцијског надзора.

Овлашћења инспектора

Члан 169.

У вршењу надзора инспектор социјалне заштите је овлашћен да утврђује законитост рада и испуњеност стандарда у складу са овим законом:

- 1) прегледа опште и појединачне акте установе социјалне заштите, односно другог пружаоца услуга социјалне заштите;
- 2) изврши увид у документацију установе социјалне заштите односно другог пружаоца услуга социјалне заштите, на основу које се остварују услуге социјалне заштите;

- 3) изврши непосредан увид у остваривање услуга, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од шест месеци, а у хитним случајевима нареди отклањање утврђених неправилности и недостатака одмах;
- 4) захтева извештаје и податке о раду установа социјалне заштите односно другог пружаоца услуга социјалне заштите;
- 5) изврши проверу испуњености услова за обављање делатности социјалне заштите, прописаних овим законом;
- 6) саслуша и узме изјаве одговорног лица, односно стручног радника и стручног сарадника, као и других релевантних лица;
- 7) иницира поступак за утврђивање одговорности;
- 8) изврши непосредан увид у спровођење налога изречених, у складу са овим законом, у поступку инспекцијског надзора;
- 9) разматра представке правних и физичких лица које се односе на рад и пружање услуга социјалне заштите;
- 10) обавља друге послове инспекцијског надзора, у складу са законом.

Члан 170.

У вршењу надзора инспектор социјалне заштите може:

- 1) да привремено забрани обављање делатности, односно обављање одређених послова у установи социјалне заштите, односно код другог пружаоца услуга социјалне заштите, ако се обављају супротно одредбама овог закона, у року који не може бити краћи од 30 дана ни дужи од шест месеци од дана пријема акта којим је та мера изречена;
- 2) да одреди минимум рада за време трајања забране рада;
- 3) да привремено забрани обављање делатности социјалне заштите, односно одређених послова делатности социјалне заштите, запосленом који обавља делатност социјалне заштите супротно одредбама овог закона и прописима донетим за спровођење овог закона, у року који не може бити краћи од 30 дана ни дужи од шест месеци од дана пријема акта којим је та мера изречена;
- 4) да привремено забрани самостални рад стручном раднику коме је Комора изрекла једну од дисциплинских мера привремене забране самосталног рада;
- 5) да забрани самостални рад стручном раднику који није добио, односно обновио лиценцу за самостални рад, односно коме је одузета лиценца за самостални рад;
- 6) да предложи Комори одузимање лиценце стручном раднику из разлога прописаних овим законом;
- 7) да поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 8) да упути запосленог, на преглед ради оцене посебне здравствене способности у случају сумње на губитак здравствене способности за безбедно и успешно обављање послова у социјалној заштити.

Записник и службена белешка о извршеном надзору

Члан 171.

О извршеном надзору инспектор саставља записник који садржи налаз стања и наложене мере, а о мање важним радњама у поступку, службену белешку.

Записник из става 1. овог члана инспектор социјалне заштите доставља у установи социјалне заштите, односно другом пружаоцу услуга социјалне заштите код којег је извршен надзор и оснивачу, у року од 15 дана .

Установа односно други пружалац услуга социјалне заштите може се изјаснити на наводе из записника, у року од три дана од дана достављања.

Ако инспектор социјалне заштите оцени да је поступањем, односно непоступањем установе социјалне заштите, односно другог пружаоца услуга социјалне заштите учињено кривично дело, привредни преступ или прекршај, дужан је да без одлагања поднесе надлежном органу пријаву за учињено кривично дело, привредни преступ, односно захтев за покретање прекршајног поступка.

Решење

Члан 172.

Инспектор социјалне заштите на основу записника из члана 171. доноси решење којим налаже мере, радње, као и рокове за извршење наложених мера установи социјалне заштите, односно другом пружаоцу услуга социјалне заштите.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру надлежном за социјална питања

Решење министра из става 2. овог члана коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Надзор над стручним радом

Члан 173.

Министарство надлежно за послове социјалне заштите врши надзор над стручним радом установа социјалне заштите и других пружалаца услуга социјалне заштите.

У надзору над стручним радом министарство утврђује ниво испуњености захтева у односу на поштовање стручног поступка и коришћење стручних знања и вештина током пријема, процене, планирања, прегледа ефеката реализованих активности и завршетка рада са корисником, на основу увида у стручну документацију и процес пружања и ефеката услуга.

По завршеном надзору над стручним сачињава се извештај.

Начин вршења надзора над стручним радом прописује министар надлежан за социјалну заштиту.

Обавезе установе социјалне заштите, односно другог пружаоца услуга социјалне заштите према инспектору

Члан 174.

Установе социјалне заштите односно други пружаоци услуга социјалне заштите дужни су да инспектору омогуће несметано вршење послова, ставе на увид потребна документа и предмете и пруже другу тражену помоћ.

Службена легитимација инспектора

Члан 175.

Инспектор социјалне заштите има службену легитимацију којом се идентификује и коју је дужан да покаже на захтев одговорног или другог заинтересованог лица приликом вршења надзора.

Образац и садржину легитимације из става 1. овог члана прописује министарнадлежан за социјалну заштиту.

XIV. ЛИЦЕНЦИРАЊЕ

Лиценцирање и лиценца

Члан 176.

Лиценцирање је поступак у коме се испитује да ли установа социјалне заштите, односно други пружалац услуга социјалне заштите (у даљем тексту одељка „XIV – Лиценцирање“: организација) испуњава критеријуме и стандарде за пружање услуга у области социјалне заштите.

Лиценцирање је и поступак у коме се испитује да ли стручни радник испуњава критеријуме и стандарде за пружање услуга у области социјалне заштите.

Лиценца је јавна исправа којом се потврђује да субјекти из ст. 1. и 2. овог члана испуњавају утврђене критеријуме и стандарде за пружање одређених услуга у области социјалне заштите.

Лиценцирању подлежу организације које пружају услуге у заједници, услуге породичног смештаја и усвојења, као и домског смештаја.

Принципи поступка лиценцирања

Члан 177.

Лиценцирање је поступак заснован на начелима законитости, јавности, транспарентности, једнаког приступа, ефикасности и економичности.

Лиценцирање организација

Члан 178.

Лиценца за пружање одређених услуга у области социјалне заштите издаје се организацији са роком важења од шест година.

Изузетно, лиценца може бити ограничена, у складу са овим законом.

Лиценцу из става 1. овог члана издаје министарство надлежно за социјална питања.

За издавање лиценце плаћа се републичка административна такса, у складу са законом.

Критеријуми за издавање лиценце

Члан 179.

Право на лиценцу за пружање услуге социјалне заштите има организација која испуњава следеће критеријуме:

- 1) регистрована је у складу са важећим прописима,
- 2) испуњава стандарде услуге за коју тражи издавање лиценце, који се тичу локације, простора, опреме, организације, броја и стручности ангажованог особља за услугу социјалне заштите, које прописује министар надлежан за социјалну заштиту,
- 3) има најмање две године искуства у пружању услуга социјалне заштите.

Ограничена лиценца

Члан 180.

Ограничена лиценца је лиценца којом се ограничава временско трајање, број корисника и врста услуге односно активности које се пружају.

Ограничена лиценца издаје се са роком важења до пет година и може бити издата само једном.

Право на ограничену лиценцу организација може остварити ако испуњава критеријуме предвиђене чланом 179. став 1. тачка 1) овог закона и ако постоји потреба за услугом за коју се тражи лиценца, а организација:

- 1) нема искуство у пружању услуге за коју тражи лиценцу предвиђено чланом 179. став 1. тачка 3) овог закона, или
- 2) не испуњава стандарде услуге у погледу простора, опреме, организације и броја ангажованог особља у мери која омогућава целовито пружање услуге и предузимање свих активности у оквиру пружања услуге.

Право на ограничену лиценцу организација може остварити и уколико први пут подноси захтев за лиценцу, ако испуњава критеријуме предвиђене чланом 179. став 1. тачка 1) овог закона, а не испуњава услове из става 3. тачке 1) и 2) овог члана.

Ограничена лиценца издаје се и установама у трансформацији, независно од ст. 3. и 4. овог члана, на основу плана трансформације установа социјалне заштите за смештај деце, установа за смештај корисника са сметњама у развоју и установа за смештај душевно оболелих лица, који утврђује министар надлежан за социјална питања.

Обнављање лиценце

Члан 181.

Лиценца се обнавља, на захтев организације.

У погледу критеријума за обнављање лиценце примењују се они критеријуми који важе у време подношења захтева за обнављање лиценце.

Суспензија лиценце

Члан 182.

Организација мора испуњавати критеријуме за издавање лиценце из члана 179. током читавог периода за који је лиценца издата.

Уколико надлежни орган током периода за који је лиценца издата утврди да организација више не испуњава критеријуме из члана 179. покренуће поступак за суспензију лиценце.

Одлуком о суспензији лиценце утврђују се недостаци у погледу испуњености критеријума и оставља рок њихово отклањање.

Организација може наставити да пружа услуге у погледу којих је лиценца суспендована до истека рока за отклањање недостатака.

Одузимање лиценце

Члан 183.

Орган надлежан за издавање лиценце ће донети одлуку о одузимању издате лиценце организацији која у остављеном року не отклони недостатке у погледу критеријума и стандарда из члана 182. става 1. овог закона.

Лиценцирање стручних радника

Члан 184.

Лиценца у социјалној заштити издаје се за обављање стручних послова у социјалној заштити, уређених актом министра надлежног за социјална питања, у складу са чланом 137. овог закона

Лиценцу из става 1. овог члана издаје Комора, са роком важења од шест година.

Стручни радници и сарадници здравствене струке који обављају своју делатност у установама социјалне заштите, стичу лиценцу у складу са прописима из области здравствене заштите.

Општи критеријуми за издавање лиценце

Члан 185.

Право на лиценцу имају стручни радници који испуњавају следеће услове:

- 1) да имају прописану стручну спрему;
- 2) да су успешно завршили одговарајући акредитовани програм обуке, у трајању предвиђеном стандардима за конкретне послове,
- 3) да имају одговарајуће радно искуство, односно положен стручни испит у складу са законом.

Обнављање лиценце

Члан 186.

Лиценца се обнавља, на захтев стручног радника, по протоку рока на који је издата. За обнављање лиценце стручних радника сходно се примењују критеријуми за издавање лиценце.

Уколико надлежни орган не обнови лиценцу, стручни радник губи право да обавља послове за које је предвиђена лиценца.

Општи критеријуми одузимање лиценце

Члан 187.

Стручном раднику се одузима лиценца пре истека рока на који је издата, ако:

- 1) послове не обавља у складу са прописима и стандардима,
- 2) дође до отказа уговора о раду због учињене повреде радне обавезе или радне дисциплине,
- 3) грубо прекрши Етички кодекс.

Надлежност и поступак лиценцирања организација

Члан 188.

Поступак лиценцирања организације обухвата поступак за издавање, обнављање, суспензију и одузимање лиценце, који спроводи министарство надлежно за социјална питања.

Решење министра из става 1. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

Ближе услове и начин издавања и обнављања лиценце, односно суспензије и одузимања лиценце организацијама прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Надлежност и поступак лиценцирања стручних радника

Члан 189.

Поступак лиценцирања стручних радника обухвата поступак за издавање, обнављање, суспензију и одузимање лиценце, који спроводи Комора социјалне заштите.

Против решења Коморе социјалне заштите којим се одбија захтев стручних радника за издавање и обнављање лиценце и одузима лиценца може се изјавити министру надлежном за социјална питања.

Решење министра из става 2. овог члана коначно је и против њега се може покренути управни спор.

Ближе услове и начин издавања и обнављања лиценце, односно суспензије и одузимања лиценце стручним радницима, као и листу послова у социјалној заштити за чије обављање је потребна лиценца, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Регистри о лиценцама

Члан 190.

Лиценце издате организацијама, уписују се у Регистар лиценцираних пружалаца услуга, који води министарство надлежно за социјална питања, у складу са законом.

Лиценце издате стручним радницима уписују се у Регистар лиценцираних стручних радника, који води Комора, у складу са законом.

Подаци из регистара из ст. 1. и 2. овог члана, морају бити доступни на интернет страницама министарства надлежног за социјална питања и завода за социјалну заштиту.

Начин вођења и садржину регистара из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

XV. АКРЕДИТАЦИЈА ПРОГРАМА ОБУКЕ

Акредитација програма обуке односно програма пружања услуге

Члан 191.

Акредитација програма обуке односно програма пружања услуга (у даљем тексту: акредитација), у смислу овог закона, јесте поступак у коме се оцењује да ли програм обуке односно програм пружања услуга (у даљем тексту: програм) намењен стручним радницима и стручним сарадницима из члана 136. овог закона испуњава утврђене стандарде за акредитацију.

Програм обуке из става 1. овог члана акредитује се решењем о акредитацији.

Аутору акредитованог програма обуке издаје се потврда о акредитацији.

Потврда о акредитацији је јавна исправа.

Субјекти поступка акредитације

Члан 192.

Субјекти поступка акредитације су министарство надлежно за социјална питања, Одбор за акредитацију и Републички завод за социјалну заштиту.

Министар надлежан за послове социјалне заштите образује Одбор за акредитацију, као посебну радну групу, у складу са прописима којима се уређује државна управа.

Одбор за акредитацију састоји се од стручњака у одговарајућим областима чији је задатак да дају стручну оцену програма у поступку акредитације, односно у поступку обнављања и одузимања акредитације тог програма.

Решењем којим се оснива Одбор за акредитацију, ближе се уређују задаци, састав и руководиоца, као и друга питања која су везана за рад Одбора за акредитацију.

Републички завод за социјалну заштиту обавља стручне и организационе послове у поступку акредитације програма, у складу са законом.

Принципи поступка акредитације

Члан 193.

Акредитација је заснована на начелима законитости, јавности, транспарентности, једнаког приступа, ефикасности и економичности.

Чување поверљивости информација

Члан 194.

Сва лица која учествују у поступку акредитације дужна су да, до доношења решења о акредитацији, као поверљиве чувају информације о садржини програма обуке.

Стандарди за акредитацију

Члан 195.

Стандарди за акредитацију означавају минимални ниво квалитета који програм треба да испуни да би био акредитован.

Стандарде за акредитацију прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Трајање и обнављање акредитације

Члан 196.

Програм се акредитује на три године.

Акредитација се обнавља на захтев аутора, односно лица из члана 200. овог закона.

Акредитација се обнавља ако су испуњени стандарди за акредитацију који важе у време одлучивања о обнављању акредитације.

Ако акредитација није обновљена, аутор губи право на реализацију програма обуке истekom рока на који је програм обуке акредитован.

Изузетно, започети програми могу се реализовати и уколико акредитација није обновљена.

Контрола квалитета реализације акредитованих програма

Члан 197.

Реализација акредитованог програма подлеже редовној и ванредној контроли квалитета током трајања акредитације.

Контролу из става 1. овог члана врши Републички завод за социјалну заштиту, према свом годишњем плану контроле.

Извештај о резултатима контроле Републички завод за социјалну заштиту доставља аутору програма обуке и министарству надлежном за социјална питања.

Суспензија и одузимање акредитације

Члан 198.

Ако Републички завод за социјалну заштиту у поступку контроле квалитета реализације акредитованог програма утврди да су престале да постоје претпоставке за реализацију програма или се у реализацији програма битно одступа од садржине и плана програма, покреће поступак за одузимање акредитације.

Ако је покренут поступак за одузимање акредитације, програм се суспендује до доношења коначне одлуке о одузимању акредитације.

Поступак акредитације

Јавни позив за акредитацију

Члан 199.

Поступак акредитације програма спроводи се по објављивању јавног позива за акредитацију.

Одлуку о објављивању јавног позива за акредитацију програма доноси министарство надлежно за социјална питања.

Јавни позив из става 2. овог члана објављује на интернет страници министарства надлежног за социјална питања и Републичког завода за социјалну заштиту.

Право на пријаву за акредитацију

Члан 200.

Право на пријаву програма за акредитацију има аутор програма, а ако је програм коауторско дело, право на пријаву програма за акредитацију је недељиво и заједнички га остварују сви коаутори.

Право на пријаву програма за акредитацију имају наследник аутора, лице које је на основу правног посла стекло право искључивог искоришћавања програма као ауторског дела, послодавац аутора програма, ако је дело створено у радном односу, и наручилац програма, ако је програм настао по наруџбини.

Лица из става 2. овог члана имају права и обавезе аутора програма, утврђена овим законом.

Спровођење поступка акредитације

Члан 201.

Пријава за акредитацију подноси се Републичком заводу за социјалну заштиту, који утврђује који од пријављених програма испуњавају стандарде за акредитацију.

Приспеле пријаве за акредитацију заједно са пратећом документацију Републички завод за социјалну заштиту доставља Одбору за акредитацију.

Одбор за акредитацију разматра приспеле пријаве, врши стручну оцену програма, сачињава листу програма који су испунили стандарде за акредитацију и доставља је заједно са стручним мишљењем, министру надлежном за социјална питања ради доношења решења о акредитацији.

Решење министра о акредитацији коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Ближа правила о начину спровођења поступка акредитације, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Права и дужности аутора

Члан 202.

Аутор акредитованог програма има право и дужност:

- 1) да реализује акредитовани програм на начин предвиђен интегралним програмом;
- 2) да Републичком заводу за социјалну заштиту достави списак лица која су успешно завршила обуку;
- 3) да Републичком завод за социјалну заштиту достави накнадно склопљене уговоре са реализаторима акредитованог програма;
- 4) да уредно чува документацију о реализацији акредитованих програма, укључујући податке о месту и времену реализације, списак лица која су завршила акредитовани програм, резултате праћења и вредновања програма и др.;
- 5) да стави на увид потврду о акредитацији програма сваком заинтересованом лицу;
- 6) да информише потенцијалне кориснике и јавност о акредитацији програма;
- 7) да омогући спровођење контроле квалитета акредитованог програма;
- 8) да по пријему обавештења о истеку акредитације, односно о брисању из Регистра, престане са реализацијом програма, а ако је реализација програма била у току у време пријема обавештења, аутор има право и дужност да заврши реализацију програма;
- 9) да обезбеди да потврда о акредитацији буде коришћена тако да не доводи у заблуду трећа лица.

Међусобна права и обавезе аутора, корисника и реализатора

Члан 203.

Међусобна права и обавезе аутора и корисника акредитованог програма обуке, као и права и обавезе аутора и реализатора акредитованог програма обуке, уређују се уговором.

Вођење регистара

Члан 204.

Републички завод води Регистар пријава за акредитацију, Регистар акредитованих програма обуке и Регистар реализованих програма обуке.

Подаци из регистара из става 1. овог члана, морају бити доступни на интернет страницама министарства надлежног за социјална питања и Републичког завода за социјалну заштиту.

Начин вођења и садржину регистара из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Сертификат

Члан 205.

Стручном раднику и стручном сараднику које је успешно завршио акредитовани програм, издаје се потврда (сертификат).

Сертификат је јавна исправа која се узима у обзир приликом лиценцирања, односно обнављања лиценце стручних радника.

Сертификат издаје Републички завод за социјалну заштиту, на основу података које доставља аутор акредитованог програма обуке.

Садржина и изглед сертификата утврђују се прописом из члана 207. став 5. овог закона.

XVI. ФИНАНСИРАЊЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Финансирање из буџета Републике Србије

Члан 206.

Из буџета Републике Србије финансирају се права и услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара Република Србија, и то:

- 1) новчана социјална помоћ;
- 2) додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица;
- 3) помоћ за оспособљавање за рад;
- 4) смештај у другу породицу;
- 5) саветовање и обука хранитеља и усвојитеља;
- 6) домски смештај;
- 7) услуга становања уз подршку за особе са инвалидитетом, осим у градовима који се по прописима о степену развијености јединица локалне самоуправе налазе изнад републичког просека;
- 8) услуга смештаја за жртве трговине људима;
- 9) једнокартна помоћ у случају угрожености већег броја грађана.

У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање:

- 1) центара за социјални рад у делу јавних овлашћења;
- 2) установа за домски смештај чији је оснивач Република Србија односно аутономна покрајина;
- 3) Републичког завода за социјалну заштиту;
- 4) центара за породични смештај и усвојење чији је оснивач Република Србија;
- 5) установа за васпитање деце и омладине;
- 6) Коморе социјалне заштите, у делу јавних овлашћења.

Установе из става 2. овог члана сачињавају годишњи програм рада, на основу кога се врши финансирање.

Структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа из става 2. овог члана, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Сагласност на годишњи програм рада даје министарство надлежно за послове социјалне заштите.

У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање програма унапређења социјалне заштите.

Наменски трансфери

Члан 207.

Наменским трансферима, у складу са законом којим се уређује финансирање јединица локалне самоуправе, из буџета Републике Србије могу се финансирати:

- 1) услуге које по овом закону финансирају јединице локалне самоуправе, у мање развијеним општинама,
- 2) услуге у општинама на чијој територији се налазе установе за домски смештај у трансформацији, укључујући и трошкове трансформације установе,
- 3) иновативне услуге и социјалне услуге од посебног значаја за Републику Србију.

Влада утврђује висину наменског трансфера, критеријуме за његову расподелу по појединим јединицама локалне самоуправе, критеријуме за учешће локалне самоуправе и динамику преноса средстава.

Финансирање из буџета аутономне покрајине

Члан 208.

Из буџета аутономне покрајине финансирају се:

- 1) програми унапређења социјалне заштите аутономне покрајине,
- 2) програм рада завода за социјалну заштиту аутономне покрајине,
- 3) центри за породични смештај и усвојење чији је оснивач аутономна покрајина,
- 4) иновационе услуге и услуге социјалне заштите од посебног значаја за аутономну покрајину.

Финансирање из буџета града, општине

Члан 209.

Из буџета града, односно општине финансирају се:

- 1) дневне услуге у заједници,
- 2) услуге подршке за самосталан живот, осим услуге становања уз подршку за особе са инвалидитетом,
- 3) услуга становања уз подршку особа са инвалидитетом у градовима који се по прописима о степену развијености јединица локалне самоуправе налазе изнад републичког просека,
- 4) саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, осим саветовања и обуке хранитеља и усвојилаца,
- 5) остале услуге социјалне заштите у складу са потребама локалне заједнице,
- 6) једнократне помоћи и други облици помоћи,
- 7) изградња, опремање и осавремењавање установа, чији је оснивач град или општина,
- 8) програми унапређења социјалне заштите,
- 9) иновационе услуге.

Утврђивање цена услуга социјалне заштите

Члан 210.

Методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије прописује Влада.

Методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета аутономне покрајине, односно из буџета јединице локална самоуправе, прописује надлежни орган аутономне покрајина, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе.

У складу са методологијом из става 1. овог члана, цену услуге социјалне заштите које, у складу са овим законом, обезбеђује Република Србија, одређује министар надлежан за послове социјалне заштите.

У складу са методологијом из става 2. овог члана, цену услуге социјалне заштите које, у складу са овим законом, обезбеђује аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, одређује надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Одржавање и опремање установа социјалне заштите

Члан 211.

Критеријуме за доделу средстава, укључујући и средства која се у складу са законом обезбеђују од игара нма срећу, за текуће и инвестиционо одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије, прописује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Критеријуме за доделу средстава, укључујући и средства која се у складу са законом обезбеђују од игара нма срећу, за текуће и инвестиционо одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета аутономне покрајине односно јединица локалне самоуправе, одређује надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Учешће у цени услуга

Члан 212.

Корисник услуге социјалне заштите, сродник који има обавезу издржавања корисника, лица која су преузела обавезу плаћања трошкова и надлежни орган, учествују у трошковима услуге.

Корисник домског, односно смештаја у другу породицу учествује у трошковима смештаја свим својим примањима, приходима и имовином.

Ако су приходи и примања корисника недовољни за подмирење трошкова смештаја, трошкови смештаја обезбеђују се из непокретне имовине корисника на начин и по поступку утврђеном у члану 82. став 3. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана не учествује у трошковима услуге:

- 1) корисник услуге процене и планирања које врши центар за социјални рад;

2) корисник услуге неодложних интервенција.

Давалац издржавања по основу уговора о доживотном издржавању закљученог са корисником, обезбеђује плаћање пуне цене домског смештаја и смештаја корисника у другу породицу.

Корисници који остварују право на додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица, односно право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица, по било ком основу, учествују са најмање 20% износа тог додатка, односно накнаде у трошковима услуге социјалне заштите која је усмерена и на задовољење потреба помоћи и неге.

Критеријуми за учешће корисника у цени услуге

Члан 213.

Критеријуме и мерила за одређивање учешћа корисника у цени услуге прописује министар надлежан за послове социјалне заштите, надлежни орган аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у зависности од тога где се обезбеђују средства за финансирање услуге.

Одлука о учешћу корисника у цени

Члан 214.

Решење о учешћу корисника у трошковима услуге доноси центар за социјални рад.

Кориснику домског смештаја и смештаја у другу породицу, обезбеђују се средства за личне потребе, у износу који утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите прописом из члана 213. овог закона.

Члан 215.

Ако обвезник учешћа у трошковим домског смештаја корисника упућеног преко центра за социјални рад, не врши уплату у складу са уговором односно одлуком суда, пружалац услуге у року од 30 дана од доспелости потраживања пред надлежним судом покреће поступак за наплату.

Након наплате трошкова по одлуци суда, у смислу става 1. овог члана, пружалац услуге дужан је да добијени новчани износ врати у буџет Републике Србије, у року од 15 дана од дана наплате.

Ако обвезник учешћа у трошковим смештаја корисника у другу породицу, не врши уплату у складу са уговором, односно одлуком суда, центар за социјални рад у року од 30 дана од доспелости потраживања пред надлежним судом покреће поступак за наплату дуга.

Након наплате трошкова по одлуци суда, у смислу става 3. овог члана, ценар за социјални рад дужан је да добијени новчани износ врати у буџет Републике Србије, у року од 15 дана од дана наплате.

Пружалац услуге из става 1. овог члана, односно центар за социјални рад из става 3. овог члана, издаје упут о коришћењу услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја и у року од 30 дана од достелости потраживања доставља министарству надлежом за социјална питања ради плаћања трошкова из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

XVII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 216.

Новчаном казном у износу од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара казниће се за прекршај установа социјалне заштите односно други пружалац услуга социјалне заштите ако:

- 1) не води на прописани начин евиденцију и документацију о кориснику, врстама услуга и другим питањима (члан 23.);
- 2) у већој мери занемарује обавезе према кориснику преузете уговором (чл. 65, 72 и 77);
- 3) неоправдано обије да изврши упут за пружање услуга, центра за социјални рад (члан 70.);
- 4) без упута центра за социјални рад пружи услугу смештаја детету и лицу лишеном полсовне способности (члан 78);
- 5) отпочне са радом пре но што се решењем надлежног органа утврди да су испуњени сви прописани услови (члан 115.);
- 6) не истакне назив, односно пословно име, са подацима о делатности, радном времену, оснивачу и седишту (члан 116.);
- 7) отпочне са радом пре издате лиценце за пружање услуга социјалне заштите (члан 115.);
- 8) у одређеном року не предузме мере из извештаја о стручном надзору или записнику односно решењу о инспекцијском надзору (чл. 171, 172 и 173.);
- 9) лицу које врши стручни надзор или инспектору ускрати обавештења или податке или онемогући преглед и предузимање других радњи у вези с обављањем надзора (чл. 169, 173. и 174.);

- 10) настави с радом након што је престала важност дозволе за обављање делатности социјалне заштите (чл. 178. 180, 181, 182. и 183.);
- 11) не сачини годишњи програм рада (чл. 206 став.);
- 12) привремено обустави пословање из неоправданих разлога или не обавести надлежни орган о привременој обустави пословања.

За прекршај из става 1. овога члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100.000,00 до 500.000,00 динара.

Члан 217.

Новчаном казном од 10.000,00 до 100.000,00 динара казни ће се за прекршај директор или друго одговорно лице ако:

- 1) не
обезбеди новозапосленом односно волонтерски ангажованом стручном раднику и сараднику структурисану обуку на радном месту (члан 141.);
- 2) не омогући стручно усавршавање стручном раднику и стручном сараднику (члан 144. став 3.)

Члан 218.

Новчаном казном од 1.000,00 до 5.000,00 динара казниће се корисник социјалне заштите ако да неистините податке на основу којих је остварио право по овом закону (члан 96.).

XVIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 219.

Поступци за остваривање права и пружање услуга социјалне заштите који су започети, а нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 220.

Центри за социјални рад извршиће усклађивање права корисника који су, по прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона, остварили право на материјално обезбеђење, са одредбама овог закона, до 30.06.2011.године, а одредбе овог закона о праву корисника на новчану социјалну помоћ примењиваће се од дана ступања на снагу овог закона.

Усклађивање осталих признатих права са одредбама овог закона извршиће се до 31. децембра 2011. године.

Члан 221.

Корисници који су право на додатак за помоћ и негу другог лица и увећан додатак за помоћ и негу другог лица остварили по прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона настављају са коришћењем тог права, а усклађивање износа права ће се вршити по одредбама овог закона.

Члан 222.

Корисници који су право на смештај у установу социјалне заштите остварили до дана ступања на снагу овог закона настављају са коришћењем тог права под условима под којима је то право остварено и на њих се неће примењивати одредбе овог закона о цени смештаја и учешћу корисника у цени смештаја, ако су те одредбе за њих неповољније.

Члан 223.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите који обављају делатност на дан почетка примене овог закона дужни су да своје опште акте, организацију и пословање ускладе са одредбама овог закона, у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Организације из става 1. овог члана дужне су да поднесу захтев за добијање лиценце за пружање услуга социјалне заштите најкасније у року од три године од доношења прописа из члана 185. тачка 2) овог закона.

Члан 224.

До именовања директора, председника и чланова управног, односно надзорног одбора установа социјалне заштите чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе према одредбама овог закона, директор, председник и чланови управног, односно надзорног одбора тих установа, настављају рад према прописима који су важили на дан њиховог именовања, укључујући и правила о престанку дужности.

Члан 225.

Министар надлежан за социјална питања образоваће, најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, Одбор за припрему конституисања и почетак рада Коморе из члана 153. овог закона (у даљем тексту: Одбор).

Одбор има седам чланова и њих надлежни министар именује на предлог постојећих удружења стручних радника у социјалној заштити.

Чланови Одбора бирају председника Одбора из својих редова.

Одбор ће у року од 30 дана од дана именовања донети статутарну одлуку Коморе, којом ће уредити питања од значаја за конституисање и почетак рада Коморе, као и начин и поступак спровођења избора за чланове скупштине Коморе и, у року од 30 дана од дана доношења статутарне одлуке, расписаће изборе за чланове скупштине Коморе.

Поступак кандидовања и избора чланова скупштине Коморе обавиће се у року од 60 дана од дана расписивања избора, а конституисање органа Коморе извршиће се у року од 30 дана од дана избора чланова скупштине Коморе.

Члан 226.

Органи Коморе дужни су да донесу статут и друге опште акте предвиђене овим законом и поднесу пријаву за упис у регистар најкасније у року од три месеца од дана свог конституисања.

Комора ће почети са обављањем поверених послова, у складу са овим законом, у року од три месеца од дана уписа у регистар.

Члан 227.

Стручни радници који обављају стручне послове из члана 190. овог закона дужни су да поднесу захтев за издавање лиценце најкасније у року од годину дана од почетка рада Коморе.

Стручни радник који заснује радни однос након истека рока из става 1. овог члана, захтев за издавање лиценце дужан је да поднесе најкасније у року од 30 дана од истека приправничког стажа, односно од положеног стручног испита.

Члан 228.

Влада ће утврдити мрежу установа социјалне заштите из члана 63. овог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Послове из надлежности центара за породични смештај и усвојење утврђене овим законом, до њиховог оснивања у складу са мрежом из става 1. овог члана, вршиће центри за социјални рад.

Члан 229.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о социјалној заштити и обезбеђивање социјалне сигурности грађана („Службени гласник РС”, бр. 36/91, 79/91-др. закон, 33/93-др. закон, 53/93-др. закон, 67/93, 67/93-др. закон, 46/94, 48/94-др. закон, 52/96, 29/01, 84/04, 101/05-др. закон и 115/05).

Прописи потребни за спровођење овог закона донеће се до 30. јуна 2011. године.

Подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона примењиваће се, ако нису у супротности са овим законом, до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 230.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе члана 55. (социјално-здравствене установе) и члана 80. став 2, 3, 4 и 5 (споразум о активном превазилажењу неповољне социјалне ситуације) овог закона примењиваће се од 1. јануара 2012. године.